

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Е
НАЦРТ

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О БАНКАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Бања Лука, октобар 2024. године

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О БАНКАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Члан 1.

У Закону о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 4/17, 19/18, 54/19 и 63/24) у члану 2. у ставу 1. т. 21), 22), 23) и 25) мијењају се и гласе:

„21) холдинг је акционарско друштво или друштво са ограниченом одговорношћу које има учешће у капиталу или гласачким правима искључиво или претежно у банкама или другим лицима која се баве пружањем финансијских услуга, од којих је најмање једно његово зависно друштво банка (финансијски холдинг);

22) мјешовити холдинг је матично друштво које није финансијски холдинг или банка, а којем је најмање једно његово зависно друштво банка;

23) повезаност, тј. уска повезаност је однос у коме су два или више физичких или правних лица међусобно, непосредно или посредно, повезана по основу:

1. власништва над капиталом или управљањем капиталом од 20% или више гласачких права или капитала,

2. контролног учешћа,

3. чињенице да су оба или сва лица стално повезана са истим трећим лицем, односно контролним учешћем;

25) лице у посебном односу са банком је:

1. члан управе банке и члан његове уже породице,

2. члан надзорног одбора банке и члан његове уже породице,

3. прокуриста банке и члан његове уже породице,

4. носилац кључних функција, члан вишег руководства банке,

5. правно лице чији је члан управе, члан надзорног одбора, прокуриста, носилац кључних функција или члан вишег руководства истовремено и члан управе, члан надзорног одбора или прокуриста банке или члан његове уже породице,

6. правно лице у којој члан управе, члан надзорног одбора или прокуриста банке или члан уже породице тих лица има квалификовано учешће,

7. ималац квалификованог учешћа у банци,

8. правно лице у којој банка има квалификовано учешће,

9. члан управе, члан надзорног одбора, члан другог органа управљања, контроле или надзора, или прокуриста правног лица из подт. 7. и 8. овог става,

10. правно лице чији је члан управе, члан надзорног одбора, члан другог органа управљања, контроле или надзора, или прокуриста лице из подтачке 7. овог става,

11. члан банкарске групе у којој је банка, члан органа управљања, контроле или надзора и прокуриста тог члана банкарске групе и чланови уже породице тог лица,

12. друго лице које банка одреди као лице у посебном односу с банком због природе односа тог лица с банком или лицима из подт. 1. до 11. овог става, због могућег сукоба интереса у пословању банке с тим лицима;“.

У тачки 26) у подтачки 1. последије ријечи: „лица“ додају се ријечи: „и родитељ“.

У тачки 41) запета и ријеч: „и“ бришу се, а додаје се тачка са запетом.

У тачки 42) после ријечи: „законом“ додају се тачка са запетом и нове т. 43), 44) и 45), које гласе:

„43) трајни носач података означава средство које кориснику омогућава да сачува податке који су му намијењени, те да тим подацима приступи и да их репродукује у неизмијењеном облику у периоду који одговара сврси чувања;

44) микро, мала и средња правна лица су лица која се, у складу са законом Републике Српске којим се уређују рачуноводство и ревизија, разврставају у категорију микро, малих и средњих правних лица;

45) поступак спровођења надзорног прегледа и оцјене банке (SREP оцјена) јесте облик посредног надзора који представља свеобухватан преглед ризика којима је банка изложена или би могла да буде изложена у свом пословању.“

Члан 2.

У члану 3. испред ријечи „Банка“ додаје се број један у обостраној загради, а после тачке 16) додаје се нова тачка 17), која гласи:

„17) издавати електронски новац,“.

Досадашње т. 17) и 18) постају т. 18) и 19).

Послије става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„(2) Када је за закључење уговора о пословима из става 1. овог члана прописана обавезна писана форма, сматра се да је ова обавеза испуњена и ако је уговор закључен у електронском облику, у складу са прописима којима се уређују електронски документ и електронски потпис.“

Члан 3.

У члану 38. у ставу 1. у тачки 3) ријеч: „признати“ замјењује се ријечју: „основни“.

Члан 4.

У члану 64. у ставу 1. ријечи: „а у сједишту банке најмање једном годишње“ замјењују се ријечима: „од којих најмање двије у сједишту банке“.

Послије става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„(2) Ако се сједнице надзорног одбора банке одржавају коришћењем конференцијске телефонске везе или коришћењем друге аудио и визуелне комуникацијске опреме, банка је дужна да обезбиједи непрекидно снимање сједнице на трајном носачу података.“

Досадашњи ст. 2, 3, 4, 5. и 6. постају ст. 3, 4, 5, 6. и 7.

Члан 5.

У члану 66. у ставу 1. у тачки 25) ријечи: „укупне изложености банке од 10% признатог капитала према једном лицу или групи повезаних лица“ замјењују се ријечима: „велике изложености банке“.

Члан 6.

У члану 70. у ставу 8. ријечи: „три мјесеца“ замјењују се ријечима: „шест мјесеци“.

Члан 7.

У члану 71. у ставу 1. у тачки 10) ријечи: „укупне изложеност банке од 10% признатог капитала према једном лицу или групи повезаних лица“ замјењују се ријечима: „велике изложености банке“.

Члан 8.

У члану 83. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„(3) Изузетно од става 2. овог члана, о кредитним захтјевима банка може да одлучује коришћењем аутоматизованог модела за процјену кредитне способности дужника и доношењем одлука о одобравању кредита (аутоматско доношење одлука у кредитном процесу), у складу са интерном процедуром којом се уређују услови и начин аутоматског доношења одлука у кредитном процесу.“

Члан 9.

У члану 100. у ставу 1. после ријечи: „пословању“ додају се запета и ријечи: „те да обезбиједи да њен капитал може да апсорбује могуће губитке који произилазе из стресних сценаријума које банка редовно спроводи, укључујући и ризике утврђене у оквиру тестирања отпорности на стрес које Агенција, у складу са овим законом и прописом Агенције, спроводи за потребе надзора“.

Члан 10.

У члану 106. у ставу 2. ријеч: „признатог“ замјењује се ријечју: „основног“.

Члан 11.

У члану 107. у ставу 1. ријеч: „признатог“ замјењује се ријечју: „основног“.

У ставу 2. ријеч: „признатог“ замјењује се ријечју: „основног“.

Члан 12.

У члану 109. у ставу 1. у тачки 3) ријеч: „признатог“ замјењује се ријечју: „основног“.

Тачка 4) мијења се и гласи:

„4) ако сва прекорачења ограничења од 25% основног капитала из књиге трговања трају дуже од десет дана, забрањено је да заједно прелазе 600% основног капитала банке.“

Члан 13.

У члану 116. у ставу 4. после ријечи: „Агенције“ додају се запета и ријечи: „односно инвестиционим фондовима који имају дозволу за улагање у такве пласмане од Комисије за хартије од вриједности Републике Српске“.

Члан 14.

У члану 130. после става 8. додаје се нови став 9, који гласи:

„(9) Агенција може детаљније уредити начин и услове утврђивања и провјере идентитета клијента и његовог законског заступника коришћењем средстава видео-електронске комуникације и без обавезног физичког присуства лица чија се идентификација врши код банке, у складу са прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.“

Члан 15.

У члану 138. у ставу 1. у тачки 17) после ријечи: „уговора“ додају се ријечи: „са дефинисаним периодом његовог важења“.

У тачки 18) после ријечи: „листу и“ додају се ријечи: „у нацрту уговора,“.

У тачки 19) после ријечи: „кредита и депозита“ додају се запета и нова тачка 20), која гласи:

„20) информацију о девизним и другим ризицима које корисник преузима уколико се услуга уговара у противвриједности стране валуте“.

Члан 16.

У члану 141. у ставу 6. после ријечи: „политику“ додају се ријечи: „и интерне акте“.

После става 9. додаје се нови став 10, који гласи:

„(10) Обавеза закључивања уговора у писаној форми из става 1. овог члана, као и измјена његових елемената, те обавеза издавања сагласности у писаној форми у складу са одредбама овог закона којима се уређује заштита права и интереса корисника банкарских услуга, сматра се да су испуњене ако су се корисник и банка споразумјели путем средства електронске комуникације које омогућава да се са сигурношћу утврди садржај уговора и идентитет корисника, а банка је дужна да такав уговор сачини у складу са прописима који уређују електронски документ и електронски потпис и чува га на трајном носачу података.“

Члан 17.

У члану 142. у ставу 1. после ријечи: „штедњу,“ додају се ријечи: „електронским и другим инструментима плаћања,“.

Члан 18.

У члану 147. после става 3. додају се нови ст. 4. и 5, који гласе:

„(4) Ако је између банке и корисника уговорено аутоматско продужавање важења уговора о неком кредитном послу чије је испуњење обезбијеђено јемством, банка је дужна да, у року од 30 дана прије истека таквог уговора, информише јемца о аутоматском продужењу важења уговора и јемства, као и о његовом праву на одустајање од даљег јемчења.

(5) У случају коришћења права на одустајање од даљег јемчења код уговора са аутоматским продужавањем важења, јемац је дужан да о томе обавијести банку прије аутоматског продужења уговора.“

Члан 19.

У члану 149. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Банка не може да врши измјену промјенљиве каматне стопе, накнада и других трошкова у роковима другачијим од уговорених, а усклађивање њихове висине дужна је да врши према висини утврђеног промјенљивог елемента са којим се према уговору камата, накнаде и други трошкови усклађују, а који се јавно објављује и важећи је на дан истека уговореног рока за усклађивање каматне стопе, накнада и других трошкова.“

Члан 20.

Назив члана и члан 153. мијења се и гласи:

„Недопуштене накнаде
Члан 153.

Забрањено је банци да уговара и кориснику обрачунава и наплаћује накнаде:

- 1) на име опомене за кашњење корисника у случају неиспуњења обавеза,
- 2) по основу давања или вођења референтне ознаке или другог податка који банци омогућава идентификацију појединачне обавезе или корисника (позив на број, број кредитне партије и друго),
- 3) за издавање извода (потврде) са назначењем салда за увид у стање или након сваке промјене стања рачуна,
- 4) за подизање готовине на банкомату банке издаваоца.“

Члан 21.

У члану 155. у ставу 1. ријечи: „другој банци или финансијској организацији која има дозволу Агенције –“ бришу се.

Члан 22.

У члану 160. у ставу 1. у тачки 2) ријечи: „као и износ накнаде у случају подизања готовине на банкомату банке издаваоца,“ бришу се.

Члан 23.

У члану 168. после става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„(5) Захтјев за добијање претходне сагласности за именовање привредног друштва за ревизију за обављање ревизије финансијских извјештаја текуће године банка доставља по достављању ревидираних финансијских извјештаја за претходну годину, а најкасније до 31. августа текуће године.“

Члан 24.

У члану 190. у ставу 6. тачка 3) мијења се и гласи:

„3) релевантну документацију која је везана за предмет надзора у материјалном или електронском облику,“.

Члан 25.

Назив члана и члан 194. мијења се и гласи:

„Додатак записника о надзору

Члан 194.

(1) Ако се разматрањем примједба, односно приговора банке на записник утврди његова дјелимична или потпуна оправданост, Агенција сачињава додатак записника у дијелу утврђене оправданости примједба, односно приговора.

(2) Допатак записника доставља се банци у року од 15 дана од дана пријема примједба на записник.

(3) Ако се разматрањем примједба банке на записник утврди да су оне у цијелости неоправдане, Агенција доноси закључак.

(4) Против закључка из става 3. овог члана није допуштена посебна жалба.“

Члан 26.

У члану 199. у ставу 1. ријеч: „издаје“ замјењује се ријечима: „може да изда“.

Члан 27.

Послије члана 200. додају се називи чланова и нови чл. 200а. и 200б, који гласе:

„Мјера додатног капитала изнад минимално прописаног

Члан 200а.

Агенција налаже банци мјеру додатног капитала из члана 200. став 1. тачка 1) овог закона у случајевима ако:

1) ризици или елементи ризика нису покривени или нису довољно покривени минималним капиталним захтјевима на начин прописан овим законом и прописима Агенције,

2) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи свеобухватан систем управљања у складу са овим законом и прописом Агенције о успостављању и спровођењу система управљања ризицима,

3) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи поступке процјењивања адекватности капитала приликом процеса интерне процјене адекватности капитала у складу са овим законом и прописом Агенције,

4) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи политике и процедуре за утврђивање и праћење велике изложености, не води евиденције, не прати и не извјештава о изложености у складу са овим законом и прописом Агенције,

5) је надзором, у складу са одредбама овог закона, утврдила да додатна вриједносна усклађивања за позиције и портфолија у књизи трговања нису довољна да би банци омогућила да у кратком периоду прода своје позиције или их заштити од ризика, а да притом не претрпи значајне губитке у уобичајеним тржишним условима,

6) банка не успијева да успостави или одржи одговарајући ниво додатног капитала за покриће ризика из члана 100. овог закона,

7) није вјероватно да ће се само примјеном других мјера постићи довољно побољшање организације, стратегија, политика, поступака и процедура у одговарајућем року,

8) у другим случајевима специфичним за појединачну банку, које Агенција сматра оправданим.

Мјера додатног капитала изнад минимално прописаног у оквиру SREP оцјене
Члан 200б.

Агенција налаже појединачној банци мјеру додатног захтјева за капитал у односу на минимално прописани ако се током спровођења поступка надзорног прегледа и оцјене банке (SREP процјене) утврди било који од случајева из члана 200а. овог закона, како би се покрили ризици проистекли из пословања те банке или из утицаја економских или тржишних кретања на ризични профил банке.“

Члан 28.

У члану 219. у ставу 1. у тачки 7) ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

У тачки 8) после ријечи: „групе“ додају се запета и нова тачка 9), која гласи:

„9) финансијска полуга“.

Став 5. мијења се и гласи:

„(5) Агенција доноси акт којим прописује елементе и начин утврђивања, објављивања и достављања показатеља из става 1. овог члана, као и начин управљања ризицима на нивоу банкарске групе.“

Члан 29.

Назив члана и члан 229. мијења се и гласи:

„Услови отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза
Члан 229.

(1) Отпис или конверзија одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте банке може се извршити:

- 1) независно од мјера реструктурирања или
- 2) заједно са спровођењем мјера реструктурирања, ако су испуњени услови за реструктурирање банке.

(2) Агенција може извршити отпис или конверзију одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте прије покретања поступка реструктурирања, а након покретања тог поступка отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза врши прије примјене одговарајућег инструмента реструктурирања.

(3) Овлашћење за отпис и конверзију прихватљивих обавеза, независно од мјера реструктурирања, може се извршити само над прихватљивим обавезама које се признају за испуњавање минималног захтјева за капиталом и прихватљивим обавезама утврђеним овим законом (квалификоване прихватљиве обавезе), као и над обавезама које не испуњавају услов рочности, тј. чији је преостали период до доспијећа највише годину дана.

(4) Агенција при вршењу овлашћења води рачуна да повјериоци, у складу са заштитним мјерама прописаним овим законом, не трпе веће губитке од оних које би претрпјели да је над банком био покренут стечајни поступак.

(5) Агенција без одгађања врши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза банке ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) испуњени су услови за покретање поступка реструктурирања прописани овим законом, прије него што су предузете било које мјере реструктурирања,

2) Агенција утврди да банка вјероватно неће моћи наставити пословање у смислу овог закона ако се не изврши отпис или конверзија, а није вјероватно да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора, нити мјера предузета у поступку надзора у складу са овим законом, осим отписа или конверзије, могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја,

3) банка је затражила ванредну јавну финансијску подршку, осим ако је ријеч о ликвидној банци, а финансијска подршка се тражи у сврху рјешавања недостатка капитала утврђеног у тестовима отпорности на стрес и оцјенама квалитета имовине банке.

(6) Отпис и конверзија врши се без сагласности акционара, депонената и других повјерилаца банке или било којег трећег лица.

(7) Агенција је дужна да, прије него што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиједи независну процјену вриједности имовине и обавеза банке у складу са овим законом, а на основу које се врши обрачун износа отписа, односно нивоа конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза потребних за покриће губитака, успостављања адекватног нивоа капитала банке или докапитализацију банке.

(8) Агенција је дужна да, након што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиједи независну процјену у складу са одредбама овог закона којима је прописана заштита акционара и повјерилаца.“

Члан 30.

У називу члана 230. после ријечи: „капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

У ставу 1. после ријечи: „капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

У тачки 3) после ријечи: „мање“ додају се запета и нова тачка 4), која гласи:

„4) елементи прихватљивих обавеза који испуњавају услове из члана 229. став 3. овог закона отписују се или конвертују у инструменте редовног основног капитала, у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих прихватљивих обавеза, у зависности од тога шта је мање.“

Ст. 2. и 3. мијењају се и гласе:

„(2) У случају отписа елемената капитала или прихватљивих обавеза престају обавезе по том основу према власнику одговарајућег елемента капитала, односно према повјериоцу прихватљивих обавеза у отписаном износу, осим већ обрачунатих обавеза, а овом власнику, односно повјериоцу се не исплаћује накнада по основу овог отписа.“

(3) За потребе спровођења конверзије из става 1. т. 2), 3) и 4) овог члана, Агенција може да наложи банци да власницима одређених елемената капитала и таквих прихватљивих обавеза изда акције које се могу укључити у редовни основни капитал банке.“

У ставу 4. после ријечи: „инструмената капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

У ставу 5. број: „3“ замјењује се бројем: „5“.

У ставу 6. после ријечи: „инструмената капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

У ставу 7. после ријечи: „инструмената капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

Став 8. мијења се и гласи:

„(8) Отпис или конверзија инструмената капитала или прихватљивих обавеза из става 1. т. 2), 3) и 4) овог члана врше се на главници тих инструмената, односно на главници прихватљивих обавеза.“

Послије става 8. додаје се нови став 9, који гласи:

„(9) Агенција доноси акт којим прописује начин и поступак, те разрађује услове отписа или конверзије елемената капитала и прихватљивих обавеза из овог члана.“

Члан 31.

У члану 231. у ставу 1. у тачки 2) после ријечи: „капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

У ставу 3. у тачки 1) после ријечи: „капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

У тачки 4) у подтачки 2. после ријечи: „конверзију капитала“ додају се ријечи: „и прихватљивих обавеза“.

Члан 32.

Послије члана 237. додаје се назив члана и нови члан 237а, који гласи:

„Овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза прије покретања
поступка реструктурирања
Члан 237а.

(1) Агенција може прије доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања донијети одлуку о привременој обустави свих обавеза плаћања или испуњења обавеза из уговора у којем је банка једна од уговорних страна, ако су испуњени сљедећи услови:

1) банка не може или највјероватније неће моћи наставити пословање,

2) није разумно очекивати да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора или мјере надзора, укључујући и мјере ране интервенције, или мјере отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза, могле у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја,

3) извршавање овлашћења обуставе сматра се потребним ради избјегавања даљег погоршања финансијских услова банке,

4) извршавање овлашћења обуставе потребно је за процјену да ли је реструктурирање у јавном интересу или доношење одлуке о одговарајућој мјери реструктурирања, односно како би се осигурала ефикасна примјена инструмента реструктурирања.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, привремена обустава не примјењује се на:

1) обавезе према платним системима,

2) системе за поравнање хартија од вриједности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператере тих система и учеснике у тим системима, за обавезе које су настале по основу учешћа у тим системима,

3) рачуне јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода у корист Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине, Босне и Херцеговине, градова, општина и фондова и са којих се врши расподјела средстава на рачуне корисника јавних прихода, до завршетка трансакције расподјеле у складу са прописима који уређују трезорско пословање и другим прописима.

(3) Агенција при одлучивању о обавезама из става 1. овог члана узима у обзир околности сваког појединог случаја поступка реструктурирања, те пажљиво процјењује обуставу обавеза у случају осигураних депозита, нарочито осигураних депозита физичких лица, предузетника те микро, малих и средњих правних лица.

(4) Приликом доношења одлуке из става 1. овог члана Агенција узима у обзир ефекат који би извршавање тог овлашћења могло имати на несметано функционисање финансијских тржишта.

(5) Ако се привремена обустава обавеза из става 1. овог члана примјењује и на осигуране депозите, Агенција одређује у односу на сваког депонента одговарајући дневни износ од износа његових осигураних депозита, а који одговара једној просјечној

мјесечној нето плати у Републици Српској објављеној од Завода за статистику Републике Српске, који ће бити расположив депонентима на дневној основи.

(6) Агенција на својој интернет страници објављује одлуку из става 1. овог члана заједно са свим наведеним условима примјене и трајањем обуставе, са навођењем дана, сата и минута почетка обуставе.

(7) Обустава из става 1. овог члана примјењује се од тренутка наведеног у одлуци о обустави и траје колико је потребно за постизање циља из става 1. т. 3) и 4) овог члана, а најкасније до поноћи сљедећег радног дана рачунајући од дана наведеног у одлуци о обустави.

(8) Ако су обавезе плаћања или испоруке банке привремено обустављене у складу са ставом 1. овог члана, обавезе плаћања или испоруке других уговорних страна банке према том уговору привремено се обустављају на исти период.

(9) Ако обавеза плаћања или испоруке доспијева у току периода обуставе, обавеза плаћања или испоруке доспијева наредног радног дана од дана истека периода обуставе.

(10) Агенција без одгађања доставља одлуку из става 1. овог члана банци на коју се одлука односи, органима из члана 233. т. 2) до 7) овог закона, као и Централном регистру хартија од вриједности, те другим институцијама по потреби, а који су дужни да поступе у складу са одлуком од тренутка њеног достављања.

(11) Банка на коју се одлука односи дужна је на својој интернет страници да објави одлуку из става 1. овог члана.

(12) Саставни дио одлуке о обустави из става 1. овог члана може бити:

1) одлука о обустави принудног извршења заложних права на имовини банке у реструктурирању од обезбијеђених повјерилаца те банке, на период у трајању обуставе плаћања или испуњења обавеза банке,

2) одлука о обустави права на раскид уговора свих страна у уговорном односу са банком, на период у трајању обуставе плаћања или испуњења обавеза банке.

(13) Ако је након доношења одлуке о привременој обустави за банку донесена одлука о покретању поступка реструктурирања у складу са чланом 231. овог закона, Агенција не може користити овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза након покретања поступка реструктурирања.“

Члан 33.

Назив члана и члан 238. мијења се и гласи:

„Овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза након доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања

Члан 238.

(1) Агенција може донијети одлуку о обустави било које обавезе плаћања или испуњења обавеза из било којег уговора у којем је банка у реструктурирању једна од уговорних страна и дужна је да је одмах објави у складу са чланом 234. овог закона, са навођењем дана, сата и минута када обустава наступа.

(2) Одлука о обустави из става 1. овог члана може бити саставни дио одлуке о отварању поступка реструктурирања из члана 231. овог закона.

(3) Обустава из става 1. овог члана примјењује се од тренутка наведеног у одлуци о обустави и траје до поноћи сљедећег радног дана, рачунајући од дана наведеног у одлуци о обустави.

(4) Ако обавеза плаћања или испоруке доспијева у току периода обуставе, обавеза плаћања или испоруке доспијева наредног радног дана од дана истека периода обуставе.

(5) Ако су обавезе плаћања или испоруке банке у реструктурирању привремено обустављене у складу са ставом 1. овог члана, обавезе плаћања или испоруке других уговорних страна банке у реструктурирању према том уговору привремено се обустављају за исти период.

(6) Изузетно од става 1. овог члана, привремена обустава не примјењује се на:

1) обавезе према платним системима,

2) системе за поравнање хартија од вриједности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператере тих система и учеснике у тим системима, за обавезе које су настале по основу учешћа у тим системима,

3) рачуне јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода у корист Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине, Босне и Херцеговине, градова, општина и фондова и са којих се врши расподјела средстава на рачуне корисника јавних прихода, до завршетка трансакције расподјеле у складу са прописима који уређују трезорско пословање и другим прописима.

(7) Агенција при одлучивању о обавезама из става 1. овог члана узима у обзир околности сваког појединог случаја поступка реструктурирања, те пажљиво процјењује изузимање обуставе обавеза у случају осигураних депозита, нарочито на осигуране депозите физичких лица, предузетника те микро, малих и средњих правних лица.

(8) Ако се привремена обустава обавеза из става 1. овог члана примјењује и на осигуране депозите, Агенција одређује у односу на сваког депонента одговарајући дневни износ од износа његових осигураних депозита, а који одговара једној просјечној мјесечној нето плати у Републици Српској објављеној од Завода за статистику Републике Српске, који ће бити расположив депонентима на дневној основи.

(9) Приликом извршавања овлашћења из овог члана Агенција узима у обзир ефекте које ће извршавање ових овлашћења имати на несметано функционисање финансијског тржишта.“

Члан 34.

У члану 249. у ставу 1. у тачки 3) послије ријечи: „фондова,“ додају се ријечи: „друштва за издавање електронског новца и платних институција,“.

У тачки 8) послије ријечи: „законима“ ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

У тачки 9) послије ријечи: „депозита“ додају се запета и нова тачка 10), која гласи:

„10) према члановима исте банкарске групе која се реструктурира, а који нису субјекти реструктурирања према плану реструктурирања те групе без обзира на рок доспијећа, осим обавеза које су у нижем реду приоритета у односу на ред приоритета необезбијеђених обавеза утврђених одредбама овог закона којима се уређују приоритети исплата у поступку стечаја банке“.

Члан 35.

Члан 250. мијења се и гласи:

„(1) Банка је дужна да у сваком тренутку испуњава минималне захтјеве за капиталом и прихватљивим обавезама (МРЕЛ захтјев).

(2) Прихватљиве обавезе из става 1. овог члана су обавезе прихватљиве за инструмент реструктурирања властитим средствима из члана 249. овог закона које испуњавају услове прописане одредбама овог члана и акта Агенције донесеног на основу њега, као и инструменти допунског капитала чији је преостали период до доспијећа најмање година дана, у обиму у којем не испуњавају услове за ставке допунског капитала у складу са прописима којима се уређује израчунавање капитала банака (квалификоване прихватљиве обавезе).

(3) Ако је планом реструктурирања предвиђено да ће се у случају испуњености услова из члана 231. став 1. овог закона над банком предузети мјера реструктурирања или спровести овлашћење за отпис и конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза из члана 229. овог закона, МРЕЛ захтјев се утврђује у висини која омогућава:

1) покриће очекиваних губитака у цијелости и

2) докапитализацију банке до нивоа који омогућава обављање дјелатности у складу са овим законом.

(4) МРЕЛ захтјев израчунава се као збир капитала и прихватљивих обавеза из става 2. овог члана исказан као проценат:

1) укупног износа изложености ризику банке, који се израчунава у складу са прописом којим се уређује израчунавање капитала банака,

2) мјере укупне изложености банке која се израчунава у складу са прописом којим се уређује израчунавање капитала банака.

(5) Агенција за сваку банку утврђује посебне минималне захтјеве из става 1. овог члана на основу следећих критеријума:

1) потребе да се обезбиједи могућност реструктурирања банке примјеном инструмената реструктурирања, укључујући примјену инструмента реструктурирања властитим средствима банке, на начин којим се постижу циљеви реструктурирања,

2) потребе да се обезбиједи да банка има довољно прихватљивих обавеза како би у случају примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке покрила губитке и поново успоставила показатељ адекватности капитала на нивоу којим би се омогућило даље несметано пословање и одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту,

3) потребе да се, ако је планом реструктурирања предвиђена могућност да одређене врсте прихватљивих обавеза буду искључене из реструктурирања властитим средствима банке на основу члана 249. став 4. овог закона или да се одређене врсте прихватљивих обавеза у потпуности пренесу на примаоца по основу дјелимичног преноса, обезбиједи да банка има довољно других прихватљивих обавеза како би се покрили губици и поново успоставио показатељ адекватности капитала банке на нивоу који омогућује даље несметано пословање,

4) величине, пословног модела, модела финансирања и ризичног профила банке,

5) процјене могућег износа средстава Фонда за осигурање депозита којим управља Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине, који би се могли

користити за финансирање поступка реструктурирања у складу са законом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

6) процјене негативних посљедица престанка пословања банке на стабилност финансијског сектора, укључујући ширење финансијских потешкоћа и на друге банке с обзиром на њихову међусобну повезаност или повезаност са другим дијеловима финансијског сектора.

(6) Одредбе овог члана сходно се примјењују и на највише матично друштво, односно банкарску групу на консолидованој основи.

(7) Агенција доноси акт којим разрађује МРЕЛ захтјев, рок у којем су банке дужне да га испуне, услове под којима се прихватљиве обавезе признају за испуњавање МРЕЛ захтјева за квалификовано прихватљиве обавезе и услове за признавање инструмената капитала за испуњавање МРЕЛ захтјева за капиталом, начин извјештавања и објављивања испуњавања МРЕЛ захтјева.“

Члан 36.

У члану 269. став 1. мијења се и гласи:

„(1) У поступку ликвидације, исплата обавеза врши се према сљедећем редослиједу приоритета:

1) обавезе према осигураним повјериоцима, до вриједности њиховог обезбјеђења,

2) дугови банке по основу зајмова датих банци или других трошкова банке створених током привремене управе, поступка реструктурирања, поступка ликвидације или поступка стечаја банке, у складу са овим законом,

3) потраживања радника из радног односа за посљедњих 12 мјесеци до дана отварања ликвидационог поступка, али само у висини законом утврђене најниже мјесечне плате и обрачунатих доприноса у складу са законом, као и потраживања радника по основу накнаде штете за повреде на раду и чланова породице погинулог радника на раду, која се исплаћује у пуном износу,

4) потраживања Агенције за осигурање депозита Босне и Херцеговине за накнаду исплаћених депозита, заједно са трошковима насталим у поступку исплате ових депозита, те потраживања депонената за осигуране депозите који нису исплаћени од ове Агенције, највише до износа дефинисаног прописима којима се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

5) депозити физичких лица, предузетника, микро, малих и средњих правних лица који прелазе износ покрића дефинисаног прописом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

6) остали депозити и искључени депозити у складу са прописом који уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

7) остала неозбезбијеђена потраживања повјерилаца који нису акционари банке, који се не користе за испуњавања МРЕЛ захтјева,

8) потраживања власника дужничких инструмената (дужничке хартије од вриједности – обвезнице, остали инструменти преносивог дуга, инструменти који стварају или признају дуг, те инструменти који дају право на стицање дужничких инструмената) која се, у складу са овим законом, користе за испуњавање МРЕЛ захтјева, те за које је проспектом о емисији или уговором у вези са издавањем, односно

уговарањем, изричито наведено да се на та потраживања примјењује нижи ред првенства у складу са овим ставом,

9) потраживања матичног друштва – банке по основу дужничких инструмената које је издало зависно друштво – банка у сврху испуњавања МРЕЛ захтјева на појединачној основи за банку која није субјект реструктурирања према плану реструктурирања банкарске групе,

10) потраживања власника субординираног дуга,

11) потраживања власника приоритетних акција,

12) потраживања власника обичних акција.“

Члан 37.

У члану 284. у ставу 1. тачка 37) мијења се и гласи:

„37) не изврши обавезе утврђене прописаним одредбама (члан 147. ст. 3. и 4)“.

У тачки 48) после броја: „200,“ додају се бројеви: „200а, 200б,“.

Члан 38.

У члану 285. у ставу 1. у тачки 30) после ријечи: „политику“ додају се ријечи: „и интерне акте“.

У тачки 31) ријечи: „став 7.“ замјењује се ријечима: „ст. 7. и 10.“.

У тачки 32) после ријечи: „штедњу,“ додају се ријечи: „електронским и другим инструментима плаћања,“.

У тачки 37) после ријечи: „стопе“ додају се запета и ријечи: „накнада и других трошкова“.

Тачка 44) мијења се и гласи:

„44) уговори и кориснику обрачуна и наплати накнаду супротно забрани из члана 153. овог закона,“.

У тачки 47) ријечи: „другој банци или финансијској организацији која има дозволу Агенције –“ бришу се.

Члан 39.

У члану 287. у ставу 1. тачка 3) мијења се и гласи:

„3) не обезбиједи непрекидно снимање сједнице надзорног одбора, не одржи ванредну сједницу надзорног одбора и не обавијести Агенцију о датуму одржавања и дневном реду ванредне сједнице (члан 64. ст. 2, 3. и 5),“.

Члан 40.

Послије члана 291. додаје се назив члана и нови члан 291а, који гласи:

„Доношење подзаконских аката

Члан 291а.

(1) Агенција ће донијети подзаконске прописе предвиђене овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До доношења прописа из става 1. овог члана примјењују се подзаконски прописи који су важили на дан ступања на снагу овог закона, а који нису са њим у супротности.“

Члан 41.

Послије члана 292. додаје се назив члана и нови члан 292а, који гласи:

„Усклађивање пословања банака
Члан 292а.

Банка је дужна да усклади своје пословање са одредбама овог закона у року од девет мјесеци од дана његовог ступања на снагу.“

Члан 42.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“, осим чл. 10, 11. и 12, који ступају на снагу шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић

ЗАКОН О БАНКАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Значење појединих појмова

Члан 2.

Појмови који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

1) банка је акционарско друштво са сједиштем у Републици Српској које има дозволу за рад Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција), чија је дјелатност примање депозита или других повратних средстава и давање кредита за сопствени рачун, а може обављати и друге послове у складу са овим законом;

2) страна банка је правно лице са сједиштем у иностранству које има дозволу за рад регулаторног органа државе поријекла, основано као банка и уписано у регистар код надлежног органа те државе;

3) организациони дијелови банке и банке са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине или Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине су филијале као основне пословне јединице и нижи организациони дијелови зависни од филијале, као што су експозитуре, шалтери, агенције и слично, који немају својство правног лица, а обављају све послове или дио послова које може обављати банка у складу са овим законом;

4) представништво је организациони дио банке отворен у иностранству или банке изван Републике Српске отворен у Републици Српској, без својства правног лица, који не може да обавља послове банке, и који обавља само послове истраживања тржишта и давања информација, те представљања и промовисања банке која га је основала;

5) регулаторни орган је орган који је посебним прописом овлашћен да даје и одузима дозволе за рад банке и других лица у финансијском сектору, врши надзор над овим лицима и уређује њихово пословање, као и одговарајуће тијело Европске уније са овим надлежностима у складу са прописима Европске уније;

6) држава поријекла је држава у којој су страна банка или друго лице у финансијском сектору основани и добили дозволу за рад;

7) лице у финансијском сектору је банка, микрокредитна организација, штедно-кредитна организација, лизинг друштво, друштво за осигурање, овлашћени учесници на тржишту хартија од вриједности, друштво за управљање инвестиционим и добровољним пензијским фондовима, као и друго правно лице које се претежно бави финансијском дјелатношћу;

8) индиректно власништво означава могућност лица које нема директно власништво у правном лицу да ефективно оствари власничка права у том лицу користећи власништво које друго лице директно има у том правном лицу;

9) учешће је било које власничко учешће акционара регистровано код надлежне институције, којим се дефинише улог у новцу или другој имовини која представља пропорционалан интерес у праву управљања банком;

10) квалификовано учешће је када једно лице има:

1. само или са једним или са више других лица која су са њим повезана или заједнички дјелују, директно или индиректно, 10% или више власништва над капиталом или учешћа у гласачким правима тог правног лица или

2. могућност ефективног вршења утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;

11) значајно учешће је када једно лице има:

1. само или са једним или са више других лица која су са њим повезана или заједнички дјелују, директно или индиректно, 20% или више власништва над капиталом или учешћа у гласачким правима тог правног лица или

2. могућност ефективног вршења значајног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог лица;

12) контролно учешће је када једно лице:

1. само или са једним или више других лица која су са њим повезана или заједнички дјелују, има директно или индиректно, 50% или више власништва над капиталом или учешћа у гласачким правима тог правног лица или

2. могућност избора најмање половине чланова управног одбора или другог органа руковођења и управљања тог правног лица или

3. на други начин врши доминантан утицај на управљање правним лицем, на основу свог својства члана или акционара, или на основу закљученог уговора у складу са законом којим се уређују привредна друштва;

13) матично друштво правног лица је друштво које у том лицу има контролно учешће;

14) зависно друштво правног лица је друштво у коме то лице има контролно учешће;

15) придружено друштво правног лица је друштво у коме то лице има значајно учешће;

16) подређено друштво правног лица је зависно или придружено друштво тог лица;

17) група друштава је група коју чине највише матично друштво правног лица, његова подређена друштва и придружена друштва друштава правних лица;

18) највише матично друштво групе друштава је правно лице у коме ниједно друго правно лице нема контролно учешће;

19) банкарска група је група друштава коју чине искључиво или претежно лица у финансијском сектору и у којој најмање једна банка има својство највишег матичног друштва или својство зависног друштва;

20) надређена банка у банкарској групи је банка која:

1. контролише остале чланове банкарске групе и/или

2. има учешће у капиталу или гласачким правима од најмање 20% појединачно у осталим члановима банкарске групе;

21) холдинг је акционарско друштво или друштво са ограниченом одговорношћу које има учешће у капиталу или гласачким правима искључиво или претежно у банкама или другим лицима која се баве пружањем финансијских услуга, од којих је најмање једно његово зависно друштво банка (финансијски холдинг);

22) мјешовити холдинг је матично друштво, које није финансијски холдинг или банка, којем је најмање једно његово зависно друштво банка;

23) повезаност, тј. уска повезаност је однос у коме су два или више физичких или правних лица која су међусобно, непосредно или посредно, повезана по основу:

- 1. власништва над капиталом или управљањем капиталом од 20% или више гласачких права или капитала,**
- 2. контролног учешћа,**
- 3. чињенице да су оба или сва лица стално повезана са истим трећим лицем односно контролним учешћем;**

24) група повезаних лица (клијената) су:

1. два или више физичких или правних лица која, ако се не докаже другачије, представљају један ризик за банку, јер једно од њих непосредно или посредно има контролу над другим лицем или другим лицима,

2. два или више физичких или правних лица између којих не постоји однос контроле описан у подтачки 1. ове тачке, али за које се сматра да представљају један ризик за банку, јер су међусобно повезана тако да, ако би за једно од тих лица настали финансијски проблеми, посебно тешкоће у вези са финансирањем или отплатом дуга, друго лице или сва остала лица би се вјероватно и сама суочила са тешкоћама повезаним са финансирањем или отплатом дуга,

25) лице у посебном односу са банком:

- 1. члан управе банке и члан његове уже породице,**
- 2. члан надзорног одбора банке и члан његове уже породице,**
- 3. прокуриста банке и члан његове уже породице,**
- 4. носилац кључних функција, члан вишег руководства банке,**
- 5. правно лице чији је члан управе, члан надзорног одбора, прокуриста, носилац кључних функција или члан вишег руководства истовремено и члан управе, члан надзорног одбора или прокуриста банке или члан његове уже породице,**
- 6. правно лице у којој члан управе, члан надзорног одбора или прокуриста банке или члан уже породице тих лица има квалификовано учешће,**
- 7. ималац квалификованог учешћа у банци,**
- 8. правно лице у којој банка има квалификовано учешће,**
- 9. члан управе, члан надзорног одбора, члан другог органа управљања, контроле или надзора, или прокуриста правног лица из подт. 7. и 8. овог става,**
- 10. правно лице чији је члан управе, члан надзорног одбора, члан другог органа управљања, контроле или надзора, или прокуриста лице из подтачке 7. овог става,**
- 11. члан банкарске групе у којој је банка, члан органа управљања, контроле или надзора и прокуриста тог члана банкарске групе и чланови уже породице тог лица,**

12. друго лице које банка одреди као лице у посебном односу с банком због природе односа тог лица с банком или лицима из подт. 1-11. овог става, због могућег сукоба интереса у пословању банке с тим лицима;

26) члан уже породице лица је:

- 1. партнер из брачне или ванбрачне заједнице, дијете или усвојено дијете тог лица и родитељ,**
- 2. лице које издржава појединац или његов партнер из брачне или ванбрачне заједнице,**
- 3. друго лице које нема потпуну пословну способност и које је стављено под старатељство тог лица,**

27) клијент је било које лице које користи или је користило услуге банке или лице које се обратило банци ради коришћења услуга и које је банка као такве идентификовала,

28) депозит је новчани полог који има значење утврђено у закону којим се уређују облигациони односи и подлијеже одредбама тог закона,

29) кредит има значење утврђено у закону којим се уређују облигациони односи,

30) више руководство су физичка лица која обављају извршне функције у банци и одговорна су за свакодневно вођење њеног пословања и за свој рад одговарају управу,

31) системски ризик је ризик од поремећаја у финансијском сектору који би могао имати озбиљне негативне посљедице за финансијски сектор и привреду у цјелини,

32) системски значајна банка је банка чије би погоршање финансијског стања или престанак рада имали озбиљне негативне посљедице на стабилност финансијског сектора,

33) оснивачки капитал је минималан износ капитала прописан овим законом који се у цијелости уплаћује у новцу прије регистрације банке и представља дио основног капитала у смислу закона којим се уређују привредна друштва,

34) критичне функције су активности, услуге или послови чији би прекид обављања вјероватно довео до угрожавања стабилности финансијског сектора или поремећаја у пружању неопходних услуга реалном сектору услед величине и тржишног учешћа субјекта који их обавља и његове повезаности са осталим учесницима у финансијском сектору, а нарочито узимајући у обзир могућност да неко други несметано преузме обављање ових активности, услуга или послова,

35) кључне пословне активности су пословне активности и услуге повезане са овим активностима чијим обављањем се остварује значајан дио прихода или добити за банку или банкарску групу којој та банка припада,

36) орган за реструктурирање је орган који је посебним прописом овлашћен за реструктурирање лица у финансијском сектору и предузимање мјера реструктурирања, као и одговарајуће тијело Европске уније са овим надлежностима у складу са прописима Европске уније,

37) књига трговања представља све позиције у финансијским инструментима и роби које банка има са намјером трговања или да би се заштитиле позиције које има са намјером трговања,

38) банкарска књига означава све ставке активе и ванбиланса банке које нису идентификоване као позиције књиге трговања,

39) сукоб интереса представља постојање личног интереса лица у складу са законом којим се уређују привредна друштва,

40) ванредна јавна финансијска подршка представља дозвољену државну помоћ у складу са законом којим се уређује систем државне помоћи у Босни и Херцеговини, а коју давалац може пружити у ванредним ситуацијама као помоћ у спасавању или реструктурирању привредних субјеката у складу са овим законом,

41) осигурани повјерилац је сваки повјерилац банке који има залог на покретној или непокретној имовини или на правима, уписан у одговарајуће јавне регистре,

42) Инвестиционо-развојна банка Републике Српске је лице у финансијском сектору које је основано и послује у складу са посебним законом,

43) трајни носач података означава средство које кориснику омогућава да сачува податке који су му намијењени, да тим подацима приступи и да их репродукује у неизмијењеном облику у периоду који одговара сврси чувања;

44) микро, мала и средња правна лица су лица која се, у складу са законом Републике Српске којим се уређују рачуноводство и ревизија, разврставају у категорију микро, малих и средњих правних лица;

45) поступак провођења надзорног прегледа и оцјене банке (SREP оцјена) је облик посредног надзора који представља свеобухватан преглед ризика којима је банка изложена или би могла да буде изложена у свом пословању.

(2) Поједини изрази употребљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумевају оба пола.

Послови банке

Члан 3.

Банка може обављати следеће послове:

- 1) примање и полагање депозита или других повратних средстава,
- 2) давање кредита,
- 3) издавање гаранција и свих облика јемства,
- 4) услуге унутрашњег и међународног платног промета и преноса новца, у складу са посебним прописима,
- 5) куповина и продаја стране валуте и племенитих метала,
- 6) издавање и управљање средствима плаћања (укључујући платне картице, путне и банкарске чекове),
- 7) финансијски лизинг,
- 8) куповина, продаја и наплата потраживања (факторинг, форфетинг и друго),
- 9) куповина и продаја инструмената тржишта новца за свој или туђи рачун,
- 10) куповина и продаја хартија од вриједности (брокерско-дилерски послови),
- 11) управљање портфељом хартија од вриједности и другим вриједностима,
- 12) послови подршке тржишту хартија од вриједности, послови агента и преузимање емисије, у складу са прописима који уређују тржиште хартија од вриједности,
- 13) послови инвестиционог савјетовања и кастоди послови,
- 14) услуге прикупљања података, израда анализа и давање информација о кредитној способности правних и физичких лица која самостално обаљају регистровану пословну дјелатност,
- 15) услуге изнајмљивања сефова,
- 16) заступање, односно посредовање у осигурању, у складу са прописима који уређују заступање и посредовање у осигурању,
- 17) издавати електронски новац,**
- 18) друге послове за које је овлашћена законом и
- 19) помоћне послове који су повезани са горенаведеним пословима.

(2) Када је за закључење уговора о пословима из става 1. овог члана прописана обавезна писана форма, сматра се да је ова обавеза испуњена и ако је уговор закључен у електронском облику, у складу са прописима којима се уређују електронски документ и електронски потпис.

Забрана исплате добити
Члан 38.

(1) Забрањено је банци да врши исплату дивиденди по основу обичних акција, као и исплату других давања из добити банке члановима органа управљања и запосленима у банци, ако:

1) је капитал банке мањи или би због исплате добити постао мањи од прописаног регулаторног капитала,

2) банка не испуњава прописане стопе адекватности капитала и услове одржавања заштитних слојева капитала у складу са законом и прописима Агенције,

3) банка има недозвољене изложености кредитном ризику и осталим ризицима у односу на **основни** капитал, те друге недозвољене изложености у складу са прописима Агенције,

4) банка не одржава ликвидност у складу са прописима Агенције или због такве исплате добити не би могла да одржава своју ликвидност у складу са прописима Агенције,

5) банка није отклонила слабости и недостатке наложене од Агенције у вези са нетачним исказивањем активних и пасивних билансних и ванбилансних позиција, а које утичу на пословни резултат у билансу успјеха банке и

6) је Агенција изрекла мјеру забране исплате дивиденде и других давања из добити.

(2) Забрана из става 1. овог члана траје све док банка не отклони разлоге забране исплате добити наведене у том ставу.

(3) Банци је забрањено да лицима из става 1. овог члана исплаћује аконтације које се односе на расподјелу добити из тог става.

(4) Банка врши исплату варијабилних накнада запосленим у складу са прописом Агенције.

(5) Агенција може донијети акт којим разрађује разлоге забране исплате добити банке.

Одржавање сједница надзорног одбора
Члан 64.

(1) Сједнице надзорног одбора банке одржавају се најмање једном у три мјесеца, **од којих најмање двије у сједишту банке.**

(2) Ако се сједнице надзорног одбора банке одржавају коришћењем конференцијске телефонске везе или коришћењем друге аудио и визуелне комуникацијске опреме, банка је дужна да обезбиједи непрекидно снимање сједнице на трајном носачу података.

(3) Надзорни одбор банке дужан је да одржи ванредну сједницу ако то Агенција захтијева ради разматрања одређених питања.

(4) Ако Агенција оцијени као потребно, представници Агенције могу присуствовати сједници и учествовати у раду надзорног одбора.

(5) Надзорни одбор банке обавјештава Агенцију о датуму одржавања и дневном реду ванредне сједнице надзорног одбора банке у року предвиђеном за обавјештавање чланова надзорног одбора банке.

(6) Лица која нису чланови надзорног одбора могу присуствовати сједници само на основу писменог позива председника надзорног одбора.

(7) На начин рада и одржавање сједница надзорног одбора банке и искључење права гласа члана надзорног одбора приликом одлучивања у надзорном одбору сходно се примјењују одредбе закона о привредним друштвима које уређују начин рада и одлучивање управног одбора и искључење члана управног одбора приликом одлучивања у управном одбору.

Надлежности надзорног одбора

Члан 66.

Надзорни одбор банке:

- 1) сазива сједнице скупштине банке и утврђује приједлог дневног реда,
- 2) утврђује приједлоге одлука за скупштину банке и контролише њихово спровођење,
- 3) утврђује приједлог пословне политике и стратегије банке, план пословања и подноси их скупштини банке на коначно усвајање,
- 4) усваја стратегију и политику за управљање ризицима, као и стратегију за управљање капиталом банке,
- 5) усваја тромјесечне, полугодишње и годишње извјештаје управе банке о спровођењу пословне политике, профитабилности пословања банке, пословним активностима и другим питањима из његове надлежности и образлаже скупштини акционара своје мишљење о тим извјештајима,
- 6) разматра годишњи извјештај о пословању и финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију, даје мишљење на наведене извјештаје у складу са чланом 65. став 4. овог закона и подноси скупштини банке на усвајање,
- 7) подноси скупштини банке извјештај о обављеном надзору из члана 65. овог закона,
- 8) доноси акт о успостављању система унутрашњих контрола и врши надзор над тим системом,
- 9) усваја тромјесечне, полугодишње и годишње извјештаје контролних функција, те даје мишљење скупштини акционара о овим извјештајима,
- 10) усваја извјештаје одбора за ревизију,
- 11) усваја приједлог финансијског плана банке,
- 12) усваја план опоравка банке, као и његове измјене,
- 13) усваја програм и план рада интерне ревизије,
- 14) усваја опште услове пословања банке, као и њихове измјене и допуне,
- 15) одлучује о унутрашњој организацији, односно организационој структури банке која обезбјеђује подјелу дужности, надлежности и одговорности запослених на начин којим се спречава сукоб интереса и обезбјеђује транспарентан и документован процес доношења и спровођења одлука,
- 16) именује и разрјешава председника и чланове управе банке, те утврђује накнаде за њихов рад,
- 17) именује и разрјешава чланове одбора за ревизију, одбора за ризике, одбора за накнаде, одбора за именовања и других одбора надзорног одбора банке,
- 18) именује и разрјешава руководиоце контролних функција, те утврђује накнаде за њихов рад,

- 19) по потреби заузима ставове и одлучује о приједлозима одбора за ревизију за отклањање утврђених неправилности,
- 20) усваја политику плата, накнада и осталих примања запослених у банци,
- 21) доноси политику за процјену испуњености прописаних услова за чланство у управи банке, те одлучује о њиховим измјенама и допунама,
- 22) утврђује износе до којих управа банке може одлучивати о пласманима, задуживању и другим трансакцијама са имовином банке,
- 23) одлучује о куповини, продаји, замјени и другим трансакцијама са имовином, директно или посредством зависних друштава, чија је вриједност између 15% и 33% књиговодствене вриједности имовине банке,
- 24) предлаже скупштини доношење одлуке о куповини и продаји, замјени и другим трансакцијама са имовином, директно или посредством зависних друштава, преко 33% књиговодствене вриједности имовине банке,
- 25) даје претходну сагласност за закључивање правног посла који доводи до **велике изложености банке** или до сваког наредног повећања ове изложености,
- 26) предлаже скупштини избор и разрјешење привредног друштва за ревизију,
- 27) доноси пословник о свом раду и пословнике о раду својих одбора,
- 28) обавјештава Агенцију и друге надлежне органе о незаконитостима и неправилностима утврђеним у пословању банке и
- 29) обавља и друге послове у складу са овим законом, статутом и одлукама скупштине банке.

Именовање чланова управе

Члан 70.

- (1) Предсједника и чланове управе именује надзорни одбор банке.
- (2) Предсједник и чланови управе именују се на период од четири године, уз могућност поновног избора.
- (3) За члана управе банке може бити именовано искључиво лице које је добило претходну сагласност Агенције за обављање функције члана управе у тој банци.
- (4) Банка подноси захтјев за издавање сагласности из става 3. овог члана најмање три мјесеца прије истека мандата члана управе.
- (5) Уз захтјев за издавање претходне сагласности за обављање функције члана управе доставља се документација и подаци којима се доказује испуњеност услова прописаних за члана управе, као и програм рада управе са пројекцијом финансијских извјештаја за период мандата на који се именује управа.
- (6) У поступку одлучивања о претходној сагласности Агенција може од кандидата за члана управе затражити презентацију о вођењу послова банке, а која се односи на послове из његове надлежности.
- (7) Податке из става 5. овог члана Агенција може прибавити и од других надлежних органа.
- (8) Ако је члан управе разријешен или из другог разлога спријечен да обавља функцију члана управе у трајању дужем од мјесец дана, надзорни одбор банке може, без претходне сагласности Агенције, именовати новог члана управе као вршиоца дужности до именовања новог члана управе у складу са овим законом, а најдуже на период од **шест мјесеци** од дана именовања, а који обавезно испуњава услове за именовање члана управе прописане овим законом.

(9) Нови члан управе именује се на период до истека мандата члана управе којем је мандат престао у складу са ставом 8. овог члана.

(10) Агенција одбија захтјев за издавање претходне сагласности за обављање функције члана управе ако оцијени да:

1) кандидат не испуњава услове за члана управе који су прописани овим законом и прописима Агенције,

2) подаци и информације приложени уз захтјев и на други начин прикупљени у поступку одлучивања указују на то да кандидат није примјерен.

(11) У случају да Агенција одбије захтјев за издавање претходне сагласности за обављање функције члана управе, банка не може поднијети поновни захтјев за издавање претходне сагласности за именовање истог лица на исту функцију док се не уклоне разлози наведени у рјешењу Агенције због којих је издавање сагласности одбијено.

(12) Овлашћења, одговорности и права предсједника и чланова управе уређују се уговором који потписује предсједник надзорног одбора, а који је претходно одобрен од надзорног одбора банке.

(13) Агенција доноси акт којим:

1) разрађује услове за члана управе банке из чл. 68. и 69. овог закона,

2) прописује поступак издавања претходне сагласности и документацију која се прилаже уз захтјев за издавање претходне сагласности за обављање функције члана управе банке и

3) прописује садржај политике из члана 66. став 1. тачка 21) овог закона и динамику процјене испуњености услова за члана управе банке.

Надлежности управе банке

Члан 71.

(1) Управа банке:

1) обезбјеђује законитост пословања банке и усклађеност пословања са овим и другим законима, прописима донесеним на основу закона, стандардима и правилима банкарске струке, те највишим етичким стандардима управљања,

2) обезбјеђује спровођење усвојених стратегија и политика, те спровођење мјера наложених од Агенције,

3) предлаже надзорном одбору пословну политику, стратегију и финансијски план банке, укључујући стратегију и политику управљања ризицима и стратегију управљања капиталом,

4) предлаже надзорном одбору план опоравка банке, као и његове измјене,

5) припрема и подноси, посредством надзорног одбора скупштини акционара, годишње финансијске извјештаје и извјештаје о пословању банке, са извјештајем привредног друштва за ревизију и мишљењем одбора за ревизију, при чему се на садржај извјештаја о пословању банке сходно примјењују одредбе закона којима се уређују привредна друштва и рачуноводство и ревизија,

6) подноси надзорном одбору банке извјештај о:

1. спровођењу пословне политике и одступањима од ранијих предвиђања са навођењем разлога за одступање, као и другим питањима будућег пословања банке, најмање једном у три мјесеца,

2. профитабилности пословања банке, укључујући профитабилност употребе капитала банке, приликом разматрања надзорног одбора о годишњим финансијским извјештајима,

3. пословним активностима, приходима и расходима банке, најмање једном у три мјесеца,

4. другим питањима на захтјев надзорног одбора, а која су од значаја за пословање и стање банке или се разумно може очекивати да могу утицати на положај банке,

7) извршава одлуке и спроводи акте скупштине и надзорног одбора банке,

8) обезбјеђује да банка послује у складу са правилима о управљању ризицима, а нарочито:

1. спроводи и редовно преиспитује стратегију и политике управљања ризицима, усваја процедуре за утврђивање, мјерење и процјену ризика, као и управљање ризицима, укључујући и ризике који произлазе из макроекономског окружења у којем банка послује,

2. примјењује процедуре контроле и надзора над активностима банке, укључујући ефикасност контролних функција, редовно, а најмање једном годишње оцјењује њихов квалитет и, ако је потребно, побољшава их у складу са пословном политиком банке и о томе обавјештава надзорни одбор,

3. успоставља тачно утврђене, јасне и досљедне унутрашње односе у вези са одговорношћу, који обезбјеђују јасно разграничавање овлашћења и одговорности, те спречава настанак сукоба интереса,

9) одлучује о пласманима и задуживању банке до износа који утврди надзорни одбор банке,

10) закључује, уз претходну сагласност надзорног одбора, правни посао који доводи до **велике изложености банке** или до сваког наредног повећања те изложености, те о томе обавјештава надзорни одбор банке,

11) закључује, уз претходну сагласност надзорног одбора, правни посао са лицем у посебном односу са банком и о томе обавјештава надзорни одбор банке,

12) именује и разрјешава више руководство и утврђује накнаду за њихов рад,

13) редовно преиспитује адекватност и начин објављивања и саопштавања информација о финансијском стању и пословању банке,

14) одлучује о правима и обавезама запослених, те обезбјеђује да сви запослени буду упознати са прописима и другим актима банке који уређују радне односе,

15) обезбјеђује сигурно, квалитетно и ефикасно функционисање и редовно праћење информационог система банке и система трезорског пословања,

16) без одгађања информише Агенцију о сваком значајном погоршању финансијског стања банке или о могућности тог погоршања, као и о другим чињеницама које могу знатно утицати на финансијско стање банке,

17) доноси пословник о свом раду и

18) одлучује о другим питањима у вези са организовањем рада и пословањем банке, а која нису у надлежности скупштине и надзорног одбора банке.

(2) Сједницама управе банке могу да присуствују чланови надзорног одбора.

Кредитни одбор банке
Члан 83.

(1) Управа банке именује један или више кредитних одбора.

(2) Кредитни одбор банке одлучује о кредитним захтјевима и обавља друге послове у складу са актима банке.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, о кредитним захтјевима банка може да одлучује коришћењем аутоматизованог модела за процјену кредитне способности дужника и доношење одлука о одобравању кредита (аутоматско доношење одлука у кредитном процесу), у складу са интерном процедуром којом се уређују услови и начин аутоматског доношења одлука у кредитном процесу.

Поступак интерне процјене адекватности
капитала и ликвидности банке
Члан 100.

(1) Банка је дужна да успостави адекватну, ефикасну и свеобухватну стратегију планирања капитала и поступке за континуирану процјену нивоа и структуре капитала који је потребан за покриће свих ризика којима је банка изложена или може бити изложена у свом пословању, **те да обезбиједи да њен капитал може да апсорбује могуће губитке који произилазе из стресних сценаријума које банка редовно спроводи, укључујући и ризике утврђене у оквиру тестирања отпорности на стрес које Агенција, у складу са овим законом и прописом Агенције, спроводи за потребе надзора.**

(2) Банка је дужна да успостави адекватне, ефикасне и свеобухватне стратегије, политике, процесе и системе за утврђивање, мјерење и праћење ризика ликвидности и поступке за континуирану процјену нивоа и структуре ликвидних средстава и извора финансирања потребних за обављање пословања банке.

(3) Агенција доноси акт којим прописује минималне услове за спровођење поступка интерне процјене адекватности капитала и ликвидности у банци, као и начин и рокове извјештавања Агенције.

Велика изложеност
Члан 106.

(1) Изложеност банке према једном лицу је укупан износ билансних и ванбилансних ставки које представљају потраживања од једног лица или групе повезаних лица, након извршених одговарајућих умањења тих ставки, у складу са прописима Агенције.

(2) Велика изложеност банке је изложеност банке према једном лицу или групи повезаних лица која износи или прелази 10% **основног** капитала банке.

(3) Банка је дужна да усвоји политике и процедуре за утврђивање и праћење појединачне и укупне изложености, води евиденцију, прати и извјештава о изложености, у складу са прописима Агенције.

Највећа допуштена изложеност
Члан 107.

(1) Забрањено је да изложеност банке према једном лицу или групи повезаних лица након примјене технике смањења кредитног ризика прелази 25% њеног **основног** капитала.

(2) Највећи допуштени износ кредитних потраживања који није обезбијеђен колатералом у складу са прописима Агенције према једном лицу или групи повезаних лица може бити највише до 15% **основног** капитала банке.

(3) На укупну изложеност банке према њеном надређеном и подређеном друштву и са њима повезаним лицима примјењују се ограничења прописана овим чланом.

Прекорачење највеће допуштене изложености
Члан 109.

(1) Банка може, у изузетном случају, у књизи трговања прекорачити изложеност из члана 107. овог закона ако су испуњени следећи услови:

1) прекорачење у односу на ограничење изложености из члана 107. став 1. овог члана произлази у потпуности из књиге трговања,

2) банка је дужна испунити додатни капитални захтјев у вези са прекорачењем ограничења изложености из члана 107. став 1. овог члана,

3) ако је од прекорачења из књиге трговања прошло највише до 10 дана, забрањено је да изложеност у књизи трговања према том лицу или тој групи повезаних лица пређе 500% **основног** капитала банке и

4) ако сва прекорачења ограничења од 25% основног капитала из књиге трговања трају дуже од десет дана, забрањено је да заједно прелазе 600% основног капитала банке.

(2) У сваком од случајева прекорачења ограничења, банка без одгађања обавјештава Агенцију о износу прекорачења и називу лица на које се прекорачење односи, односно групи повезаних лица на која се прекорачења односе.

(3) Банка је дужна да уз обавјештење приложи опис мјера које ће се спровести ради усклађивања са захтјевима за ограничења из овог члана и навести рок у којем ће те мјере бити спроведене.

(4) Признати капитал, у смислу овог закона, једнак је регулаторном капиталу банке.

(5) Агенција доноси акт којим прописује поступак и начин обрачуна велике изложености, као и прописује највећи дозвољени збир свих великих изложености банке.

Уговор о купопродаји пласмана банке
Члан 116.

(1) Банка може закључити уговор о купопродаји пласмана.

(2) Уговором о купопродаји пласмана банка продавац купцу пласмана, који је за то по закону овлашћен, преноси пласман (потраживање по основу кредита, камата, зајмова, улагања која се држе до доспијећа, осим улагања у дужничке хартије од вриједности и слично) или ризике и користи по основу пласмана, чија је посљедица

престанак признавања пласмана у билансу банке у складу са међународним стандардима финансијског извјештавања.

(3) Банка може закључити уговор о купопродаји пласмана након што је добила сагласност Агенције да су испуњени општи услови купопродаје пласмана, као и посебни услови за купопродају материјално значајног износа пласмана, прописани овим законом и прописима Агенције.

(4) Банка пласмане по основу кредита и друге услуге одобрене кориснику банкарских услуга може уступити искључиво другим банкама или финансијским организацијама које имају дозволу Агенције, **односно инвестиционим фондовима који имају дозволу за улагање у такве пласмане од Комисије за хартије од вриједности Републике Српске.**

(5) Агенција доноси акт којим прописује:

- 1) обухват пласмана за купопродају,
- 2) финансирање купопродаје пласмана,
- 3) опште и посебне услове за купопродају пласмана,
- 4) материјално значајан износ пласмана,
- 5) документацију коју банка доставља Агенцији за потребе испуњавања прописаних услова и
- 6) друга питања у вези са купопродајом пласмана.

Спречавање прања новца и финансирања терористичких активности

Члан 130.

(1) Забрањено је да банка стиче, врши конверзије или трансфере, као и посредује приликом стицања, конверзије или трансфера новца или друге имовине за коју се зна или би се могло основано претпоставити да је стечена вршењем кривичног дјела.

(2) Забрањено је да банка изврши трансакцију за коју, према прописима који уређују област спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, се зна или може основано претпоставити да је намијењена прању новца и финансирању терористичких активности.

(3) Забрањено је да банка врши конверзије или трансфере, као и посредује приликом стицања, конверзије или трансфера новца или друге имовине за коју се зна или би се могло основано претпоставити да би се могла користити за терористичке активности, у складу са прописима који уређују спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, прописима којима се уређује увођење и примјена одређених привремених мјера ради ефикасног спровођења међународних рестриктивних мјера и резолуцијама Савјета безбједности Уједињених нација.

(4) Забрањено је да банка врши конверзије или трансфере, као и посредује приликом стицања, конверзије или трансфера новца или друге имовине, за коју се зна или би се могло основано претпоставити да би их могли користити појединци или правна лица или органи који опструишу или пријете опструкцијом или представљају значајан ризик од активне опструкције спровођења мировног процеса, у складу са прописима којима се уређује увођење и примјена одређених привремених мјера ради ефикасног спровођења међународних рестриктивних мјера.

(5) Банка је дужна да обезбиједи систем унутрашњих контрола, као и да донесе политике и процедуре ради откривања и спречавања трансакција које укључују криминалне активности, прање новца, финансирање терористичких активности и

активности које опструишу увођење и примјену међународних рестриктивних мјера.

(6) Банка је дужна да изради процјену ризика којом утврђује степен ризичности група клијената или појединог клијента, пословног односа, трансакције или производа у вези са могућношћу злоупотребе у сврху прања новца или финансирања терористичких активности, у складу са прописима из ове области.

(7) Банка је дужна да у свом пословању извршава обавезе и задатке, као и предузима мјере и радње дефинисане прописима који уређују спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

(8) Банка је дужна да Агенцији, у форми коју пропише Агенција, доставља мјесечни статистички извјештај по трансакцијама из ст. 2. до 4. овог члана, о којима је обавијестила надлежни орган за примање и анализу извјештаја.

(9) Агенција може детаљније уредити начин и услове утврђивања и провјере идентитета клијента и његовог законског заступника коришћењем средстава видеоелектронске комуникације и без обавезног физичког присуства лица чија се идентификација врши код банке у складу са прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Стандардни информациони лист

Члан 138.

(1) Банка је дужна да у преговарачкој фази информише корисника о условима и свим битним карактеристикама услуге коју нуди у облику стандардног информационог листа који се као понуда уручује кориснику на репрезентативном примјеру услуге, у писаној форми или електронском облику, који обавезно садржи:

- 1) врсту услуге,
- 2) назив и адресу сједишта банке,
- 3) износ услуге, ознаку валуте и услове коришћења,
- 4) трајање уговора,

5) висину и промјенљивост номиналне каматне стопе и елементе на основу којих се одређује уговорена промјенљива номинална каматна стопа, њихову висину у вријеме закључења уговора, периоде у којима ће се мијењати и начин измјене, као и фиксни елемент ако је уговорен,

6) ефективну каматну стопу и укупан износ који корисник дужан да плати, односно који му се исплаћује, приказан преко репрезентативног примјера у којем су назначени сви елементи коришћени у обрачуну те стопе,

7) износ и број анuitета кредита и периоде у којима доспијевају (мјесечно, тромјесечно и друго),

8) трошкове одржавања једног или више рачуна на којима се евидентира трансакције, изузев ако то отварање рачуна није само понуђена опција, заједно са трошковима коришћења одређеног средства отплате, како за трансакције плаћања, тако и за повлачења средстава, те све друге накнаде и трошкове који произлазе из уговора уз одређење да ли су фиксни или промјенљиви и услове под којима се могу мијењати,

9) информацију о обавези коришћења нотарских услуга приликом закључења уговора,

10) информацију о обавези закључења уговора о споредним услугама повезаним са основним уговором, нарочито кад је закључење таквог уговора обавезно ради добијања услуге према условима из огласа,

11) каматну стопу која се примјењује у случају кашњења у измирењу обавеза и правила за њено прилагођавање, те друге накнаде које се плаћају у случају неиспуњења обавеза,

12) упозорење у вези са посљедицама пропуштања измирења обавеза,

13) по потреби, инструменте обезбјеђења испуњења обавеза са информацијом о редослиједу и начину измирења обавеза из инструмената обезбјеђења,

14) право корисника на одустајање од уговора, услове и начин одустајања, као и висину трошкова у вези с тим,

15) право корисника на пријевремену отплату кредита и право банке на накнаду, као и висину те накнаде,

16) право корисника да у току процјене његове кредитне способности бесплатно добије обавјештење о резултатима увида у базе података,

17) право корисника да добије бесплатну копију нацрта уговора **са дефинисаним периодом његовог важења**, изузев ако банка у вријеме подношења захтјева корисника оцијени да не жели засновати однос са корисником у конкретном правном послу,

18) период у којем банку обавезују подаци дати у информационом листу **и у нацрту уговора**,

19) услове полагања новчаног депозита код банке, ако је то услов за одобравање кредита, као и могућност и услове пребијања кредита и депозита,

20)) информацију о девизним и другим ризицима које корисник преузима уколико се услуга уговара у противвриједности стране валуте.

(2) Сви подаци и информације у вези са услугом коју банка нуди исписују се једнаком величином слова и једнако уочљиви у стандардном информационом листу.

(3) Агенција може донијети акт којим прописује и додатне елементе стандардног информационог листа, зависно од врсте услуге, који се као понуда уручује кориснику.

Правила уговарања

Члан 141.

(1) Банка је дужна да уговоре о пружању услуга које закључује са корисником сачини у писаној форми и свакој уговорној страни обезбиједи примјерак уговора.

(2) Новчана уговорна обавеза је обавезно одређена, односно одредива.

(3) Новчана уговорна обавеза је одредива по износу ако уговор садржи податке помоћу којих се њена висина може одредити, односно ако зависи од уговорених промјенљивих елемената, односно промјенљивих и фиксних, с тим што су промјенљиви елементи они који се званично објављују (референтна каматна стопа, индекс потрошачких цијена и друго).

(4) Новчана обавеза је временски одредива ако се на основу уговорених елемената може утврдити када доспијева.

(5) Елементи из ст. 3. и 4. овог члана обавезно су такве природе да на њих не утиче једнострана воља ниједне од уговорних страна.

(6) Уговори банке не могу да садрже опште упућујуће норме на пословну политику **и интерне акте** када су у питању обавезни елементи уговора предвиђени овим законом.

(7) Банка је дужна да новчану уговорну обавезу утврђује на начин одређен одредбама овог члана.

(8) Када је новчана уговорна обавеза, у погледу услова давања и коришћења услуга, неодређена или неодређива, уговор се сматра ништавним.

(9) Ако су уговорне стране своје односе уредиле уз присуство мана воље, односно под пријетњом, битном заблудом или преваром, друга савјесна страна може тражити поништење уговора и накнаду претрпљене штете, у складу са законом којим се уређују облигациони односи.

(10) Обавеза закључивања уговора у писаној форми из става 1. овог члана, као и измјена његових елемената, те обавеза издавања сагласности у писаној форми у складу са одредбама овог закона којима се уређује заштита права и интереса корисника банкарских услуга, сматра се да су испуњене ако су се корисник и банка споразумјели путем средства електронске комуникације које омогућава да се са сигурношћу утврди садржај уговора и идентитет корисника, а банка је дужна да такав уговор сачини у складу са прописима који уређују електронски документ и електронски потпис и чува га на трајном носачу података.

Обавезни елементи уговора

Члан 142.

Обавезни елементи уговора о кредиту, новчаном депозиту, улогу на штедњу, **електронским и другим инструментима плаћања**, отварању и вођењу рачуна и дозвољеном прекорачењу рачуна су:

- 1) врста услуге,
- 2) назив, име и адреса уговорних страна,
- 3) износ, ознака валуте и услови коришћења услуге,
- 4) период на који се услуга уговара,
- 5) висина номиналне каматне стопе уз одређење да ли је фиксна или промјенљива, а ако је промјенљива – елементе на основу којих се одређује (референтна каматна стопа, индекс потрошачких цијена и друго), њихову висину у вријеме закључења уговора, периоде у којима ће се мијењати, као и фиксни елемент ако је уговорен,
- 6) ефективна каматна стопа и укупан износ који корисник треба да плати, односно који треба да му се исплати, израчунат на дан закључења уговора,
- 7) метод који се примјењује приликом обрачуна каматне стопе (конформни, пропорционални и друго),
- 8) трошкови одржавања једног или више рачуна на којима се евидентирају трансакције уплата и повлачења средстава, изузев ако то отварање рачуна није само понуђена опција, заједно са трошковима коришћења одређеног средства отплате, како за трансакције плаћања, тако и повлачења средстава, те све друге накнаде и трошкови који произлазе из уговора уз одређење да ли су фиксни или промјенљиви и услови под којима се могу мијењати,
- 9) стопа затезне камате која се примјењује у случају кашњења у измирењу обавеза и правила за њено прилагођавање, те све друге накнаде које се плаћају у случају неиспуњења обавеза,
- 10) упозорење у вези са посљедицама пропуштања измирења обавеза и

11) поступак заштите права корисника, коришћење вансудског приговора и адреса институције којој се подноси.

Обезбјеђење јемством

Члан 147.

(1) Ако банка испуњење обавеза корисника, по пословима одобравања кредита, обезбјеђује јемством, дужна је да у преговарачкој фази упозна јемца са предметом јемчења, обликом јемства који се уговором захтијева, обимом јемчеве одговорности на коју се обавезује давањем изјаве о јемчењу, те да му предочи све информације, односно учини доступним све битне елементе уговора из којих су јасно видљиви права и обавезе уговорних страна, и на његов захтјев, без накнаде, преда нацрт уговора ради разматрања изван просторија банке.

(2) Банка је дужна да прије закључења уговора о јемству прибави примјерак уговора о давању јемства, закљученог у писаној форми између корисника и јемаца, а за чији садржај банка није одговорна.

(3) Банка и корисник не могу мијењати обавезне елементе уговора којима се повећава обим јемчеве одговорности, без претходне сагласности јемца у писаној форми.

(4) Ако је између банке и корисника уговорено аутоматско продужавање важења уговора о неком кредитном послу чије је испуњење обезбијеђено јемством, банка је дужна да, у року од 30 дана прије истека таквог уговора, информише јемца о аутоматском продужењу важења уговора и јемства и његовом праву на одустајање од даљег јемчења.

(5) У случају коришћења права на одустајање од даљег јемчења код уговора са аутоматским продужавањем важења, јемац је дужан да о томе обавијести банку прије аутоматског продужења уговора.

Измјена елемената уговора о кредиту

Члан 149.

(1) Ако су код уговора о кредиту камата, накнада и други трошкови промјенљиви, банка промјену њихове вриједности обавезно заснива на елементима уговореним у складу са одредбама овог закона, који се јавно објављују.

(2) Банка не може да врши измјену промјенљиве каматне стопе, накнада и других трошкова у роковима другачијим од уговорених, а усклађивање њихове висине дужна је да врши према висини утврђеног промјенљивог елемента са којим се према уговору камата, накнаде и други трошкови усклађују, а који се јавно објављује и важећи је на дан истека уговореног рока за усклађивање каматне стопе, накнада и других трошкова.

(3) Ако банка одобри кредит који је индексан у страној валути, корисник има право да отплату кредита врши по истом типу курса који је примијењен при исплати кредита (куповни или продајни курс Централне банке Босне и Херцеговине, или званични средњи курс, или куповни или продајни курс банке), а банка је дужна да кориснику омогући остварење тог права.

(4) Ако корисник ради добијања кредита има обавезу да код банке положи намјенски депозит са уговореном каматом, банка је дужна да примијени исти метод

обрачуна камате на депозит који је примијењен и на обрачун камате на одобрени кредит.

Недопуштене накнаде

Члан 153.

Забрањено је банци да уговара и кориснику обрачунава и наплаћује накнаде:

- 1) на име опомене за кашњење корисника у случају неиспуњења обавеза,**
- 2) по основу давања или вођења референтне ознаке или другог податка који банци омогућава идентификацију појединачне обавезе или корисника (позив на број, број кредитне партије и друго),**
- 3) за издавање извода (потврде) са назначењем салда за увид у стање или након сваке промјене стања рачуна,**
- 4) за подизање готовине на банкомату банке издаваоца.**

Уступање потраживања из уговора о кредиту

Члан 155.

(1) Ако банка уступи потраживање из уговора о кредиту пријемнику, корисник према пријемнику има иста права која је имао према банци, и може другом пријемнику истаћи, осим приговора које има према њему и оне приговоре које је имао према банци из уговора о кредиту, а пријемник не може корисника довести у неповољнији положај од положаја који би имао да то потраживање није пренесено и корисник због тога не може бити изложен додатним трошковима.

(2) Банка је дужна да обавијести корисника о преносу права из става 1. овог члана.

(3) Банци је забрањено да условљавањем и уговарањем своје претходне сагласности, ограничава пренос права из уговора о кредиту са свим споредним правима и гаранцијама, на јемца или друго лице које лично обезбјеђује испуњење обавезе корисника и које је дјелимично или у потпуности намирило потраживање банке.

Уговор о издавању и коришћењу платне картице

Члан 160.

(1) Ако је уговором о новчаном депозиту или текућем рачуну уговорено издавање и коришћење платне картице, уговор садржи и сљедеће обавезне елементе:

- 1) валуту у којој се врши обрачунавање дуговања по картици,**
- 2) обавјештење о постојању накнаде за подизање готовине на банкомату друге банке,**
- 3) обавјештење о износу накнаде за коришћење платне картице у иностранству, обавјештење о валути у којој се евидентира трансакција извршена у иностранству, као и обавјештење о курсу који се примјењује при конверзији износа трансакција насталих у иностранству у валуту задужења корисника, укључујући и евентуалне провизије које се наплаћују приликом конверзије,**
- 4) права и обавезе, начин поступања корисника у случају уоченог неовлашћеног коришћења података са картице, оштећења, крађе или губитка картице,**
- 5) права и обавезе, начин поступања корисника и банке у случају блокаде картице и**

6) одговорност корисника и банке издаваоца картице у случају крађе и губитка картице, односно у случају неовлашћеног коришћења података са картице.

(2) Банка је дужна да обезбиједи кориснику да само он има приступ личном идентификационом броју до уручења платне картице.

(3) Банка издавалац платне картице сноси ризик у вези са достављањем кориснику платне картице и личног идентификационог броја.

(4) Корисник је дужан да без одгађања пријави банци губитак, односно крађу платне картице и да од банке захтијева блокаду њене даље употребе, а банка је дужна да му то у сваком тренутку омогући.

(5) Ако банка издавалац платне картице не омогући кориснику да у сваком тренутку пријави губитак, крађу или трансакцију извршену неовлашћеним коришћењем платне картице, односно података са платне картице или му не омогући да захтијева блокаду њене даље употребе – корисник не сноси посљедице неовлашћене употребе, изузев ако је сам извршио злоупотребу.

(6) Корисник има право на бесплатно гашење платне картице.

Обављање спољне ревизије

Члан 168.

(1) Обавези спољне ревизије подлијежу годишњи финансијски извјештаји банке и консолидовани финансијски извјештаји банкарске групе, односно групе друштава чији су извјештаји консолидовани у складу са чланом 167. овог закона.

(2) Ради обављања годишње ревизије финансијских извештаја из става 1. овог члана, банка и обвезници извјештавања на консолидованој основи из члана 165. ст. 2. и 3. овог закона дужни су да ангажују привредно друштво за ревизију.

(3) Агенција даје претходну сагласност за именовање привредног друштва за ревизију за обављање ревизије финансијских извјештаја.

(4) Ревизија из става 1. овог члана спроводи се у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, овим законом и прописима Агенције.

(5) Захтјев за добијање претходне сагласности за именовање привредног друштва за ревизију за обављање ревизије финансијских извјештаја текуће године банка доставља по достављању Агенцији ревидираних финансијских извјештаја за претходну годину, а најкасније до 31. августа текуће године.

Непосредни надзор пословања

Члан 190.

(1) Агенција врши непосредни надзор прегледом пословања банке у сједишту или изван сједишта банке у којем банка или друго лице по њеном овлашћењу обавља послове који подлијежу надзору, као и на другим мјестима у случајевима прописаним овим законом.

(2) Банка је дужна да овлашћеним лицима Агенције омогући да надзор њеног пословања изврше у сједишту банке и у свим њеним организационим дијеловима.

(3) Банка је дужна да овлашћеним лицима омогући да изврше надзор усклађености њених пословних књига и друге документације са прописима, као и изврше надзор информационе технологије.

(4) Банка је дужна да овлашћеним лицима, на њихов захтјев, стави на увид

пословне књиге и документацију у писаној форми, односно електронском облику, као и да им, ради вршења надзора рачунарских програма, омогући приступ систему базе података који банка користи.

(5) Овлашћена лица непосредни надзор врше радним даном у току радног времена, а када је то због обима и природе надзора неопходно могу га вршити и изван радног времена.

(6) Банка је дужна да на захтјев овлашћених лица Агенције током поступка надзора обезбиједи:

1) приступ свим организационим дијеловима и просторијама банке, уз поштовање њених безбједносних процедура,

2) посебну просторију за обављање послова надзора,

3) **релевантну документацију која је везана за предмет надзора у материјалном или електронском облику,**

4) непосредну комуникацију са руководиоцима банке и запосленима у банци ради добијања неопходних појашњења.

(7) Банка која обрађује податке и води пословне књиге и другу документацију у електронском облику дужна је да на захтјев овлашћених лица пружи неопходну техничку подршку у надзору тих књига и документације.

(8) Банка је дужна да именује свог представника који овлашћеним лицима пружа сву неопходну помоћ за несметано вршење непосредног надзора.

(9) Одредбе овог члана примјењују се и у случају надзора лица из члана 181. ст. 2. и 3. овог закона, као и лица која су овлашћени пружаоци екстернализованих услуга.

Додатак записника о надзору

Члан 194.

(1) **Ако се разматрањем примједаба (приговора) банке на записник утврди његова дјелимична или потпуна оправданост, Агенција сачињава додатак записника у дијелу утврђене оправданости примједаба (приговора).**

(2) **Додатак записника доставља се банци у року од 15 дана од дана пријема примједаба на записник.**

(3) **Ако се разматрањем примједаба банке на записник утврди да су оне у цијелости неоправдане, Агенција доноси закључак.**

(4) **Против закључка из става 3. овог члана није допуштена посебна жалба.**

Писмено упозорење члану управе

Члан 199.

(1) Агенција **може да изда** писмено упозорење одговорном члану управе:

1) ако банка не изврши наложене мјере на начин и у роковима утврђеним рјешењем Агенције и

2) у другим случајевима када нису испуњени услови за одузимање сагласности за обављање функције члана управе.

(2) Писмено упозорење из става 1. овог члана изриче се одговорном члану управе без обзира да ли је у тренутку изрицања упозорења то лице и даље члан управе банке, а најдуже у року од двије године од дана настанка околности због које се писмено упозорење изриче.

**Мјера додатног капитала изнад минимално прописаног
Члан 200а.**

Агенција налаже банци мјеру додатног капитала из члана 200. став 1. тачка 1) овог закона у случајевима ако:

1) ризици или елементи ризика нису покривени или нису довољно покривени минималним капиталним захтјевима на начин прописан овим законом и прописима Агенције,

2) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи свеобухватан систем управљања у складу са овим законом и прописом Агенције о успостављању и спровођењу система управљања ризицима,

3) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи поступке процјењивања адекватности капитала приликом процеса интерне процјене адекватности капитала у складу са овим законом и прописом Агенције,

4) банка није успоставила или ако досљедно не спроводи политике и процедуре за утврђивање и праћење велике изложености, не води евиденције, не прати и не извјештава о изложености у складу са овим законом и прописом Агенције,

5) је надзором, у складу са одредбама овог закона, утврдила да додатна вриједносна усклађивања за позиције и портфолија у књизи трговања нису довољна да би банци омогућила да у кратком периоду прода своје позиције или их заштити од ризика, а да притом не претрпи значајне губитке у уобичајеним тржишним условима,

6) банка не успијева да успостави или одржи одговарајући ниво додатног капитала за покриће ризика из члана 100. овог закона,

7) није вјероватно да ће се само примјеном других мјера постићи довољно побољшање организације, стратегија, политика, поступака и процедура у одговарајућем року,

8) у другим случајевима специфичним за појединачну банку, које Агенција сматра оправданим.

**Мјера додатног капитала изнад минимално прописаног у оквиру SREP оцјене
Члан 200б.**

Агенција налаже појединачној банци мјеру додатног захтјева за капитал у односу на минимално прописани ако се током спровођења поступка надзорног прегледа и оцјене банке (SREP процјене) утврди било који од случајева из члана 200а. овог закона, како би се покрили ризици проистекли из пословања те банке или из утицаја економских или тржишних кретања на ризични профил банке.

**Управљање ризицима на нивоу банкарске групе
Члан 219.**

(1) За банкарску групу на консолидованој основи утврђује се:

- 1) показатељ адекватности капитала,
- 2) велика изложеност,
- 3) изложеност према повезаним лицима,
- 4) улагање у друга правна лица и у основна средства,

- 5) ограничење кредитирања у групи,
- 6) отворена нето девизна позиција,
- 7) ликвидност банкарске групе,
- 8) структура групе,
- 9) **финансијска полуга.**

(2) Ако на основу показатеља из става 1. овог члана, односно на основу консолидованих финансијских извештаја банкарске групе, оцијени да ниво капитала банкарске групе угрожава стабилно пословање банке, Агенција може од банке да захтијева да обезбиједи додатни капитал и одреди банци већи показатељ адекватности капитала од прописаног овим законом, као и наложи друге надзорне мјере у вези са ризицима на нивоу групе. н

(3) Банкарска група је дужна да донесе и успостави процедуре за спровођење унутрашње контроле, ревизије и управљања ризицима, које одговарају активностима групе, као и да редовно прати и ажурира ове процедуре.

(4) Банка и највише матично друштво одговорни су за утврђивање и достављање Агенцији показатеља из става 1. овог члана.

(5) Агенција доноси акт којим прописује елементе и начин утврђивања, објављивања и достављања показатеља из става 1. овог члана, као и начин управљања ризицима на нивоу банкарске групе.

Услови отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза **Члан 229.**

(1) Отпис или конверзија одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте банке може се извршити:

1) независно од мјера реструктурирања или

2) заједно са спровођењем мјера реструктурирања, ако су испуњени услови за реструктурирање банке.

(2) Агенција може извршити отпис или конверзију одговарајућих инструмената капитала и прихватљивих обавеза у акције или друге власничке инструменте прије покретања поступка реструктурирања, а након покретања тог поступка отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза врши прије примјене одговарајућег инструмента реструктурирања.

(3) Овлашћење за отпис и конверзију прихватљивих обавеза, независно од мјера реструктурирања, може се извршити само над прихватљивим обавезама које се признају за испуњавање минималног захтјева за капиталом и прихватљивим обавезама утврђеним овим законом (квалификоване прихватљиве обавезе), као и над тим обавезама које не испуњавају услов рочности, тј. чији је преостали период до доспијећа највише годину дана.

(4) Агенција при вршењу овлашћења води рачуна да повјериоци, у складу са заштитним мјерама прописаним овим законом, не трпе веће губитке од оних које би претрпјели да је над банком био покренут стечајни поступак.

(5) Агенција без одгађања врши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљих обавеза банке, ако је испуњен најмање један од сљедећих услова:

1) испуњени су услови за покретање поступка реструктурирања прописани овим законом, прије него што су предузете било које мјере реструктурирања,

2) Агенција утврди да банка вјероватно неће моћи наставити пословање у смислу овог закона ако се не изврши отпис или конверзија, а није вјероватно да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора, нити мјера предузета у поступку надзора у складу са овим законом, осим отписа или конверзије могла у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја и

3) банка је затражила ванредну јавну финансијску подршку, осим ако је ријеч о ликвидној банци, а финансијска подршка се тражи у сврху рјешавања недостатка капитала утврђеног у тестовима отпорности на стрес и оцјенама квалитета имовине банке.

(6) Отпис и конверзија врши се без сагласности акционара, депонената и других повјерилаца банке или било којег трећег лица.

(7) Агенција је дужна да, прије него што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиједи независну процјену вриједности имовине и обавеза банке у складу са овим законом, а на основу које се врши обрачун износа отписа, односно нивоа конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза потребних за покриће губитака, успостављања адекватног нивоа капитала банке или докапитализацију банке.

(8) Агенција је дужна да, након што изврши отпис или конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза, обезбиједи независну процјену у складу са одредбама овог закона којима је прописана заштита акционара и повјерилаца.

Спровођење отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза
Члан 230.

(1) Отпис или конверзија инструмената капитала и прихватљивих обавеза банке врши се према сљедећем редослиједу:

1) елементи редовног основног капитала смањују се сразмјерно губицима и до укупног износа тих елемената капитала, а Агенција према акционарима предузима једну или обје мјере прописане овим законом у примјени инструмента реструктурирања властитим средствима банке,

2) елементи додатног основног капитала отписују се или конвертују у инструменте редовног основног капитала у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање и

3) елементи допунског капитала отписују се или конвертују у инструменте редовног основног капитала у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих елемената капитала, у зависности од тога шта је мање.

4) елементи прихватљивих обавеза које испуњавају услове из члана 229. став 3. овог закона отписују се или конвертују у инструменте редовног основног капитала, у мјери у којој је то потребно за остваривање циљева реструктурирања или до укупног износа тих прихватљивих обавеза, у зависности од тога шта је мање.

(2) У случају отписа елемената капитала или прихватљивих обавеза, престају обавезе по том основу према власнику одговарајућег елемента капитала, односно према повјериоцу прихватљивих обавеза у отписаном износу, осим већ обрачунатих

обавеза, а овом власнику, односно повјериоцу се не исплаћује накнада по основу овог отписа.

(3) За потребе спровођења конверзије из става 1. т. 2, 3) и 4) овог члана, Агенција може да наложи банци да власницима одређених елемената капитала и таквих прихватљивих обавеза изда акције које се могу укључити у редовни основни капитал банке.

(4) Ако би конверзија инструмената капитала и **прихватљивих обавеза** банке довела до стицања или повећања учешћа у банци преко процената прописаних у члану 41. овог закона, Агенција благовремено врши оцјену испуњености услова за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа, тако да ова оцјена не утиче на одгађање ове конверзије.

(5) Сматра се да банкарска група неће моћи наставити са пословањем у смислу члана 229. став 5. тачка 2) овог закона када не поступа или је вјероватно да неће поступити у складу са одредбама овог закона којима се уређују показатељи који се односе на управљање ризицима на нивоу банкарске групе, услед чега јој Агенција може изрећи мјеру прописану овим законом, а нарочито ако је претрпјела или ће вјероватно претрпјети губитке у висини свог цјелокупног капитала или његовог значајног дијела.

(6) На отпис и конверзију инструмената капитала и **прихватљивих обавеза** члана банкарске групе који није банка, а кога надзире Агенција, сходно се примењују одредбе члана 229. овог закона и ст. 1. до 5. овог члана.

(7) Агенција врши отпис или конверзију инструмената капитала и **прихватљивих обавеза** према члану банкарске групе са сједиштем у Републици Српској над којим не врши надзор, након прибављања мишљења од надлежног регулаторног органа који врши надзор над пословањем тог члана.

(8) Отпис или конверзија инструмената капитала или прихватљивих обавеза из става 1. т. 2, 3) и 4) овог члана врше се на главници тих инструмената, односно на главници прихватљивих обавеза.

(9) Агенција доноси акт којим прописује начин и поступак, и разрађује услове отписа или конверзије елемената капитала и прихватљивих обавеза из овог члана.

Услови за покретање поступка реструктурирања Члан 231.

(1) Агенција доноси одлуку о покретању поступка реструктурирања банке када утврди да су испуњени сљедећи услови:

1) да је стање банке такво да она не може или вјероватно неће моћи наставити са пословањем,

2) да није разумно очекивати да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора или мјере надзора, укључујући и мјере ране интервенције, или мјере отписа или конверзије инструмената капитала и **прихватљивих обавеза**, могле у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја и

3) да је реструктурирање банке у јавном интересу.

(2) Претходно предузимање мјера ране интервенције или других мјера надзора Агенције није услов за предузимање мјера реструктурирања банке.

(3) Сматра се да је стање банке такво да она не може или вјероватно неће моћи наставити са пословањем у смислу овог закона, ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) наступили су или је вјероватно да ће ускоро наступити разлози за одузимање дозволе за рад банке из члана 30. овог закона, нарочито када су у пословању банке настали губици који би се покрили на терет цијелог или значајног износа капитала и **прихватљивих обавеза** или када је вјероватно да ће такви губици настати,

2) имовина банке је мања од њених обавеза или је вјероватно да ће имовина банке ускоро бити мања од обавеза,

3) банка је неликвидна или је вјероватно да ће ускоро бити неликвидна, осим ако јој је за те намјене већ одобрена краткорочна јавна финансијска подршка,

4) банка је затражила ванредну јавну финансијску подршку, осим у изузетним случајевима када се та подршка даје солвентној банци ради отклањања озбиљног поремећаја у економији и очувања стабилности финансијског сектора, као привремена и сразмјерна мјера, у облику:

1. гаранција Републике Српске и гаранција и кредита њених јавних институција за нове обавезе банке или

2. докапитализације или куповине власничких инструмената под условима који банци не дају предност на тржишту, до износа потребног да се отклони мањак капитала, под условима које утврђује Агенција и то само ако у тренутку пружања ове подршке нису испуњени услови из т. 1) до 3) овог става, као ни услови за отпис и конверзију капитала и **прихватљивих обавеза** из чл. 229. и 230. овог закона.

(4) Сматра се да је реструктурирање банке у јавном интересу када се обезбјеђује финансијска стабилност и ако се спровођењем реструктурирања на одговарајући начин може остварити један или више циљева реструктурирања који се не би могли остварити у истој мјери спровођењем ликвидационог или стечајног поступка над банком.

(5) На покретање поступка реструктурирања банкарске групе и холдинга сходно се примјењују одредбе овог члана.

Овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза прије покретања поступка реструктурирања
Члан 237а.

(1) Агенција може прије доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања донијети одлуку о привременој обустави свих обавеза плаћања или испуњења обавеза из уговора у којем је банка једна од уговорних страна, ако су испуњени следећи услови:

1) банка не може или највјероватније неће моћи наставити пословање,

2) није разумно очекивати да би било која друга мјера банке или лица из приватног сектора или мјере надзора, укључујући и мјере ране интервенције, или мјере отписа или конверзије инструмената капитала и прихватљивих обавеза, могле у разумном року отклонити сметње за наставак пословања банке, узимајући у обзир све околности појединачног случаја,

3) извршавање овлашћења обуставе сматра се потребним ради избјегавања даљег погоршања финансијских услова банке,

4) извршавање овлашћења обуставе потребно је за процјену да ли је реструктурирање у јавном интересу или доношење одлуке о одговарајућој мјери

реструктурирања, односно како би се осигурала ефикасна примјена инструмента реструктурирања.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, привремена обустава не примјењује се на:

1) обавезе према платним системима,

2) системима за поравнање хартија од вриједности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператерима тих система и учесницима у тим системима, које су настале по основу учешћа у тим системима и

3) рачуне јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода у корист Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине, Босне и Херцеговине, градова, општина и фондова и са којих се врши расподјела средстава на рачуне корисника јавних прихода, до завршетка трансакције расподјеле у складу са прописима који уређују трезорско пословање и другим прописима.

(3) Агенција при одлучивању о обавезама из става 1. овог члана узима у обзир околности сваког појединог случаја поступка реструктурирања, те пажљиво процјењује обуставу обавеза у случају осигураних депозита нарочито осигураних депозита физичких лица, предузетника те микро, малих и средњих правних лица.

(4) Агенција, приликом доношења одлуке из става 1. овог члана узима у обзир ефекат који би извршавање тог овлашћења могло имати на несметано функционисање финансијских тржишта.

(5) Ако се привремена обустава обавеза из става 1. овог члана примјењује и на осигуране депозите, Агенција одређује у односу на сваког депонента одговарајући дневни износ од износа његових осигураних депозита који одговара једној просјечној мјесечној нето плати у Републици Српској објављеној од стране Завода за статистику Републике Српске, који ће бити расположив депонентима на дневној основи.

(6) Агенција ће на својој интернет страници објавити одлуку из става 1. овог члана, заједно са свим наведеним условима примјене и трајањем обуставе са навођењем дана, сата и минута почетка обуставе.

(7) Обустава из става 1. овог члана примјењује се од тренутка наведеног у одлуци о обустави и траје колико је потребно за постизање циља из става 1. т. 3. и 4, а најкасније до поноћи сљедећег радног дана рачунајући од дана наведеног у одлуци о обустави.

(8) Ако су обавезе плаћања или испоруке банке привремено обустављене у складу са ставом 1. овог члана, обавезе плаћања или испоруке других уговорних страна банке према том уговору привремено се обустављају на исти период.

(9) Ако обавеза плаћања или испоруке доспијева у току периода обуставе, обавеза плаћања или испоруке доспијева наредног радног дана од дана истека периода обуставе.

(10) Агенција, без одгађања доставља одлуку из става 1. овог члана, банци на коју се одлука односи, органима из члана 233. т. 2. до 7, као и Централном регистру хартија од вриједности те другим институцијама по потреби, који су дужни да поступе у складу са одлуком од тренутка њеног достављања.

(11) Банка на коју се одлука односи је дужна на својој интернет страници да објави одлуку из става 1. овог члана.

(12) Саставни дио одлуке о обустави из става 1. овог члана, може бити:

1) одлука о обустави принудног извршења заложних права на имовини банке у реструктурирању од обезбјеђених повјерилаца те банке, на период у трајању обуставе плаћања или испуњења обавеза банке,

2) одлука о обустави права на раскид уговора свих страна у уговорном односу са банком, на период у трајању обуставе плаћања или испуњења обавеза банке.

(13) Ако је након доношења одлуке о привременој обустави за банку донесена одлука о покретању поступка реструктурирања у складу са чланом 231. овог Закона, Агенција не може користити овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза након покретања поступка реструктурирања.

Овлашћење за привремену обуставу одређених обавеза након доношења одлуке о покретању поступка реструктурирања
Члан 238.

(1) Агенција може донијети одлуку о обустави било које обавезе плаћања или испуњења обавеза из било којег уговора, у којем је банка у реструктурирању једна од уговорних страна и дужна је да је одмах објави у складу са чланом 234. овог Закона, са навођењем дана, сата и минута када обустава наступа.

(2) Одлука о обустави из става 1. овог члана може бити саставни дио одлуке о отварању поступка реструктурирања из члана 231. овог Закона.

(3) Обустава из става 1. овог члана примјењује се од тренутка наведеног у одлуци о обустави и траје до поноћи сљедећег радног дана рачунајући од дана наведеног у одлуци о обустави.

(4) Ако обавеза плаћања или испоруке доспијева у току периода обуставе, обавеза плаћања или испоруке доспијева наредног радног дана од дана истека периода обуставе.

(5) Ако су обавезе плаћања или испоруке банке у реструктурирању привремено обустављене у складу са ставом 1. овог члана, обавезе плаћања или испоруке других уговорних страна банке у реструктурирању према том уговору привремено се обустављају за исти период.

(6) Изузетно од става 1. овог члана, привремена обустава не примјењује се на:

1) обавезе према платним системима,

2) системима за поравнање хартија од вриједности који су у складу са законом одређени као битни системи, односно оператерима тих система и учесницима у тим системима, које су настале по основу учешћа у тим системима,

3) рачуне јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода у корист Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине, Босне и Херцеговине, градова, општина и фондова и са којих се врши расподјела средстава на рачуне корисника јавних прихода, до завршетка трансакције расподјеле у складу са прописима који уређују трезорско пословање и другим прописима.

(7) Агенција при одлучивању о обавезама из става 1. овог члана узима у обзир околности сваког појединог случаја поступка реструктурирања, те пажљиво процјењује изузимање обуставе обавеза у случају осигураних депозита нарочито на осигуране депозите физичких лица, предузетника те микро, малих и средњих правних лица.

(8) Ако се привремена обустава обавеза из става 1. овог члана примјењује и на осигуране депозите, Агенција одређује у односу на сваког депонента одговарајући дневни износ од износа његових осигураних депозита који одговара једној просјечној мјесечној нето плати у Републици Српској објављеној од стране Завода за статистику Републике Српске, који ће бити расположив депонентима на дневној основи.

(9) Приликом извршавања овлашћења из овог члана Агенција узима у обзир ефекте које ће извршавање ових овлашћења имати на несметано функционисање финансијског тржишта.

Подручје примјене реструктурирања властитим средствима банке
Члан 249.

(1) Обавезе банке у реструктурирању на које се може примијенити конверзија или отпис капитала из члана 248. став 1. тачка 2) овог закона (у даљем тексту: прихватљиве обавезе) обухватају све обавезе банке, осим обавеза:

1) по основу осигураних депозита, до износа осигураног у складу са законом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

2) чије је испуњење обезбијеђено заложним правом, средством финансијског обезбјеђења или другим сродним правом, укључујући репо послове, покривене обвезнице или обавезе из финансијских инструмената који се користе за заштиту од ризика и чине саставни дио имовине за покриће и који су обезбијеђени на сличан начин као покривене обвезнице,

3) које су настале управљањем имовином и новцем клијената, укључујући имовину или новац клијената које банка у реструктурирању чува за рачун инвестиционих и пензионих фондова, **друштва за издавање електронског новца и платних институција**, ако су та средства посебним законом изузета из ликвидационе или стечајне масе,

4) према банкама у Босни и Херцеговини и страним банкама и инвестиционим фондовима, са првобитним роком доспијећа краћим од седам дана, осим обавеза према члановима исте групе,

5) са преосталим роком доспијећа краћим од седам дана према платним системима и системима поравнања хартија од вриједности, односно оператерима тих система и учесницима у тим системима, које су настале по основу учешћа у тим системима,

6) према запосленима на основу обрачунатих, а неисплаћених плата, доприноса за обавезно пензијско и здравствено осигурање или осталих фиксних примања, осим за варијабилне накнаде које нису регулисане законом или колективним уговором,

7) према повјериоцима по основу продаје роба или пружања услуга банци у реструктурирању које су кључне за свакодневно пословање ове банке, укључујући услуге информационих технологија, комуналне услуге и услуге закупа, сервисирања и одржавања просторија,

8) према пореским органима и органима којима се плаћају доприноси, под условом да те обавезе имају предност при намирењу у складу са овим и другим законима,

9) према Агенцији за осигурање депозита Босне и Херцеговине по основу премије за осигурање депозита,

10) **према члановима исте банкарске групе која се реструктурира, а који нису**

субјекти реструктурирања према плану реструктурирања те групе без обзира на рок доспијећа, осим обавеза које су у нижем реду приоритета у односу на ред приоритета необезбијеђених обавеза утврђених одредбама овог закона којима се уређују приоритети исплата у поступку стечаја банке.

(2) Покретање поступка реструктурирања и спровођење инструмента реструктурирања властитим средствима банке не утиче на имовину којом су обезбијеђене покривене обвезнице, а која и даље остаје заштићена, одвојена и са утврђеним нивоом.

(3) Агенција може, и поред одредаба става 1. тачка 2) и става 2. овог члана, примјенити инструмент реструктурирања властитим средствима банке и на дио обавеза који прелази вриједност имовине, предмета залоге, заложног права или другог средства обезбијеђења којим је испуњење те обавезе обезбијеђено.

(4) Изузетно од става 1. овог члана, Агенција може потпуно или дјелимично искључити одређене прихватљиве обавезе из примјене отписа или конверзије из члана 248. став 1. овог закона, ако је испуњен најмање један од сљедећих услова:

1) ову обавезу није могуће отписати или конвертовати у разумном року и поред неопходних активности које би предузела ради благовремене и ефикасне примјене тог инструмента,

2) ово искључење је неопходно и сразмјерно ради даљег обављања критичних функција и кључних пословних активности банке у реструктурирању,

3) ово искључење је неопходно и сразмјерно ради спречавања ширења финансијских поремећаја на тржишту, посебно у вези са депозитима физичких лица, предузетника и микро, малих и средњих правних лица, усљед чега би могла бити угрожена стабилност финансијског сектора на начин који би могао произвести озбиљне поремећаје у привреди и

4) отпис или конверзија ових обавеза проузроковали би такво умањење вриједности да би губици које би сносили други повјериоци били већи него да су те обавезе биле искључене из отписа или конверзије.

(5) У случају када је прихватљива обавеза или категорија прихватљивих обавеза искључена или дјелимично искључена, ниво отписа или конверзије који се примјењује на остале прихватљиве обавезе може се повећати како би се узела у обзир таква искључења, под условом да повјериоци тих других прихватљивих обавеза не трпе веће губитке од оних које би претрпјели да је над банком покренут поступак ликвидације или стечаја.

(6) У примјени овог инструмента, Агенција може користити друге изворе финансирања реструктурирања ако су акционари и остали повјериоци, смањењем вриједности, конверзијом или на други начин, учествовали у покрићу губитака и повећању капитала у износу од:

1) 4% почев од 1. јануара 2017. године,

2) 5% почев од 1. јануара 2018. године,

3) 6% почев од 1. јануара 2019. године,

4) 7% почев од 1. јануара 2020. године и

5) 8% почев од 1. јануара 2021. године

укупних обавеза, укључујући регулаторни капитал банке у реструктурирању, израчунато у тренутку предузимања мјера реструктурирања у складу са независном процјеном из члана 232. овог закона.

(7) Приликом доношења одлуке из става 4. овог члана, Агенција узима у обзир

сљедеће:

1) начело да губитке прво сnose акционари, а затим повјериоци банке у реструктурирању према редослиједу намирења у стечајном поступку у складу са овим законом,

2) способност банке у реструктурирању за покриће губитака коју би имала у случају искључења обавеза и

3) потребу да се обезбиједи одговарајуће финансирање реструктурирања.

(8) Искључење прихватљивих обавеза у складу са ставом 4. овог члана може се примијенити за потпуно искључење обавеза из отписа или за ограничавање нивоа отписа који се примјењује на ту обавезу.

(9) Агенција доноси акт којим прописује поступак и начин вршења отписа и конверзије обавеза банке у реструктурирању, као и услове коришћења средстава обезбијеђених за финансирање реструктурирања банака за намјене из става 6. овог члана.

Минимални захтјеви за капиталом и прихватљивим обавезама

Члан 250.

(1) Банка је дужна да у сваком тренутку испуњава минималне захтјеве за капиталом и прихватљивим обавезама (МРЕЛ захтјев).

(2) Прихватљиве обавезе из става 1. овог члана су обавезе прихватљиве за инструмент реструктурирања властитим средствима из члана 249. овог закона које испуњавају услове прописане одредбама овог члана и акта Агенције донесеног на основу њега, као и инструменти допунског капитала чији је преостали период до доспијећа најмање година дана, у обиму у којем не испуњавају услове за ставке допунског капитала у складу са прописима којима се уређује израчунавање капитала банака (квалификоване прихватљиве обавезе).

(3) Ако је планом реструктурирања предвиђено да ће се у случају испуњености услова из члана 231. став 1. овог закона над банком предузети мјера реструктурирања или спровести овлашћење за отпис и конверзију инструмената капитала и прихватљивих обавеза из члана 229. овог закона, МРЕЛ захтјев се утврђује у висини који омогућава:

1) покриће очекиваних губитака у цијелости и

2) докапитализацију банке до нивоа који омогућава обављање дјелатности у складу са овим законом.

(4) МРЕЛ захтјев израчунава се као збир капитала и прихватљивих обавеза из става 2. овог члана исказан као проценат:

1) укупног износа изложености ризику банке, који се израчунава у складу са прописом којим се уређује израчунавање капитала банака,

2) мјере укупне изложености банке која се израчунава у складу са прописом којим се уређује израчунавање капитала банака.

(5) Агенција за сваку банку утврђује посебне минималне захтјеве из става 1. овог члана на основу сљедећих критеријума:

1) потребе да се обезбиједи могућност реструктурирања банке примјеном инструмената реструктурирања, укључујући примјену инструмената реструктурирања властитим средствима банке, на начин којим се постижу циљеви реструктурирања,

2) потребе да се обезбиједи да банка има довољно прихватљивих обавеза како би у случају примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке покрила губитке и поново успоставила показатељ адекватности капитала на нивоу којим би се омогућило даље несметано пословање и одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту,

3) потребе да се, ако је планом реструктурирања предвиђена могућност да одређене врсте прихватљивих обавеза буду искључене из реструктурирања властитим средствима банке на основу члана 249. став 4. овог закона или да се одређене врсте прихватљивих обавеза у потпуности пренесу на примаоца по основу дјелимичног преноса, обезбиједи да банка има довољно других прихватљивих обавеза како би се покрили губици и поново успоставио показатељ адекватности капитала банке на нивоу који омогућује даље несметано пословање,

4) величине, пословног модела, модела финансирања и ризичног профила банке,

5) процјене могућег износа средстава Фонда за осигурање депозита којим управља Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине, која би се могла користити за финансирање поступка реструктурирања у складу са законом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине и

6) процјене негативних посљедица престанка пословања банке на стабилност финансијског сектора, укључујући ширење финансијских потешкоћа и на друге банке с обзиром на њихову међусобну повезаност или повезаност са другим дијеловима финансијског сектора.

(6) Одредбе овог члана сходно се примјењују и на највише матично друштво, односно банкарску групу на консолидованој основи.

(7) Агенција доноси акт којим разрађује МРЕЛ захтјев, рок у којем су банке дужне да га испуне, услове под којима се прихватљиве обавезе признају за испуњавање МРЕЛ захтјева за квалификовано прихватљиве обавезе и услове за признавање инструмената капитала за испуњавање МРЕЛ захтјева за капиталом, начин извјештавања и објављивања испуњавања МРЕЛ захтјева.

Приоритети исплата у поступку ликвидације

Члан 269.

(1) У поступку ликвидације, исплата обавеза врши се према сљедећем редослиједу приоритета:

1) обавезе према осигураним повјериоцима, до вриједности њиховог обезбјеђења,

2) дугови банке по основу зајмова датих банци или других трошкова банке створених током привремене управе, поступка реструктурирања, поступка ликвидације или поступка стечаја банке, у складу са овим законом,

3) потраживања радника из радног односа за посљедњих 12 мјесеци до дана отварања ликвидационог поступка, али само у висини законом утврђене најниже мјесечне плате и обрачунатих доприноса у складу са законом, као и потраживања радника по основу накнаде штете за повреде на раду и чланова породице погинулог радника на раду, која се исплаћује у пуном износу,

4) потраживања Агенције за осигурање депозита Босне и Херцеговине за накнаду исплаћених депозита, заједно са трошковима насталим у поступку исплате

ових депозита, и потраживања депонената за осигуране депозите који нису исплаћени од ове Агенције, највише до износа дефинисаног прописима којима се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

5) депозити физичких лица, предузетника, микро, малих и средњих правних лица који прелазе износ покрића дефинисаног прописом којим се уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

6) остали депозити и искључени депозити у складу са прописом који уређује осигурање депозита у банкама Босне и Херцеговине,

7) остала неозбезбијеђена потраживања повјерилаца који нису акционари банке, који се не користе за испуњавања МРЕЛ захтјева,

8) потраживања власника дужничких инструмената (дужничке хартије од вриједности - обвезнице, остали инструменти преносивог дуга, инструменти који стварају или признају дуг, те инструменти који дају право на стицање дужничких инструмената) која се, у складу са овим законом, користе за испуњавање МРЕЛ захтјева, те за које је проспектом о емисији или уговором у вези са издавањем односно уговарањем изричито наведено да се на та потраживања примјењује нижи ред првенства у складу са овим ставом,

9) потраживања матичног друштва - банке по основу дужничких инструмената које је издало зависно друштво - банка у сврху испуњавања МРЕЛ захтјева на појединачној основи за банку која није субјект реструктурирања према плану реструктурирања банкарске групе,

10) потраживања власника субординираног дуга,

11) потраживања власника приоритетних акција,

12) потраживања власника обичних акција.

(2) У случају ликвидације банке, средства рачуна јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода на име Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, Босне и Херцеговине, општина, градова и фондова и са којих се врши расподјела средстава на рачуне корисника јавних прихода, изузимају се из ликвидационе масе и по налогу Министарства финансија Републике Српске преносе на другу банку.

(3) У поступку из става 1. овог члана исплата било каквих обавеза банке према члановима органа управљања банке, одбора за ревизију, акционарима банке који учествују са најмање 5% у гласачким правима, односно власништву над капиталом, повезаним лицима и повезаним банкама суспендује се све док у потпуности не буду исплаћене обавезе према другим повјериоцима банке.

(4) Исплата обавеза банке у поступку ликвидације врши се у складу са планом ликвидације који је саставни дио ликвидационог биланса стања и финансијског извјештаја који је сачинио ликвидациони управник и на који је сагласност дала Агенција.

(5) Трећа лица која поступају у име физичких и правних лица из става 3. овог члана, као и чланови уже породице, сродници лица из тог става по крви и по тазбини до трећег степена, такође немају право на исплату док се сви остали повјериоци банке у потпуности не исплате.

Прекршаји банке
Члан 284.

(1) Новчаном казном од 40.000 КМ до 200.000 КМ казниће се за прекршај банка ако:

- 1) обавља послове који нису одређени дозволом за рад (члан 17. став 3),
- 2) након одузимања дозволе за рад настави да обавља послове супротно забрани из члана 31. став 4. овог закона,
- 3) изврши статусну промјену без одобрења Агенције (члан 32. став 2),
- 4) не одржава капитал у складу са чланом 37. ст. 1. и 2. овог закона,
- 5) не одржава стопу адекватности регулаторног капитала у складу са чланом 37. ст. 4. и 5. овог закона,
- 6) не одржава заштитне слојеве капитала на начин прописан чланом 37. став 6. овог закона,
- 7) врши исплату добити банке супротно одредбама члана 38. овог закона,
- 8) врши стицање сопствених акција супротно одредбама члана 39. овог закона,
- 9) кредитира стицање акција, односно удјела супротно одредбама члана 40. овог закона,
- 10) именује чланове надзорног одбора без претходне сагласности Агенције (члан 61. став 1),
- 11) не придржава се одредаба о великој изложености, не поступа и не обавјештава Агенцију о прекорачењу ограничења (чл. 106, 107. и 109),
- 12) закључи правни посао без претходне сагласности надзорног одбора (члан 108),
- 13) послује са лицем у посебном односу са банком супротно члану 110. овог закона,
- 14) стекне учешће у другим правним лицима без претходне сагласности Агенције (члан 111. став 1),
- 15) стекне учешће у другим правним лицима супротно одредбама члана 111. ст. 2, 3. и 4. овог закона,
- 16) се не придржава ограничења улагања у основна средства из члана 112. овог закона,
- 17) закључи уговор о купопродаји пласмана супротно одредбама о купопродаји пласмана (чл. 116, 117, 118, 119, 120. и 122),
- 18) врши финансирање купопродаје пласмана супротно члану 121. овог закона,
- 19) не објављује опште услове пословања и у односу са клијентима не поступа у складу са чл. 123, 124. и 125. овог закона,
- 20) не поступа са банкарском тајном у складу са прописаним одредбама (чл. 126, 127, 128. и 129),
- 21) не обезбиједи примјену прописа, добрих пословних обичаја и према кориснику не примјењује начела прописана чланом 134. овог закона,
- 22) на јасан и разумљив начин и репрезентативним примјером не пружи кориснику приказане стандардне податке на начин и у року прописаним чланом 136. овог закона,
- 23) при оглашавању користи нетачне и неистините податке који могу створити погрешну представу и довести у заблуду корисника и навести га на доношење одлуке коју у другачијим околностима не би донио (члан 137. став 1),

24) при оглашавању користи изразе којима се услуга означава бесплатном или сличне изразе ако је одобрење коришћења те услуге условљено закључењем другог уговора или је условљено било чим што представља трошак или ствара другу обавезу за корисника (члан 137. став 2),

25) у преговарачкој фази не информише корисника о условима и свим битним карактеристикама услуге посредством стандардног информационог листа, у писаној форми или електронском облику, који садржи елементе прописане чланом 138. став 1. овог закона,

26) у стандардном информационом листу све податке и информације не прикаже једнаком величином слова и на једнако уочљив начин (члан 138. став 2),

27) кориснику прије закључивања уговора не предочи све информације о услузи и не учини доступним све битне услове и елементе уговора и на његов захтјев, без накнаде, не преда нацрт уговора, ради разматрања изван просторија банке у предвиђеном року (члан 139. став 2),

28) не обезбиједи обуку запослених који су ангажовани на пословима продаје услуга или пружању савјета корисницима (члан 140),

29) уговор не сачини у писаној форми и примјерак уговора не достави свакој уговорној страни (члан 141. став 1),

30) на одговарајућем мјесту у пословним просторијама јавно не објави и кориснику не учини доступним податке о кретању вриједности уговорених промјенљивих елемената који утичу на висину промјенљиве каматне стопе (члан 144. став 5),

31) ефективну каматну стопу не обрачунава и не исказује на јединствено прописан начин и учини је доступном јавности и корисницима (члан 144. став 7),

32) постојање обавезе и услове за закључење уговора о споредним услугама не искаже на јасан, сажет и видљив начин, заједно са исказивањем ефективне каматне стопе, и корисника условљава избором даваоца споредне услуге (члан 145. став 2),

33) трошкове отварања, одржавања и евидентирања трансакција по рачунима који произлазе из коришћења уговорене услуге, не предочи кориснику у преговарачкој фази и не укључи у обрачун укупних трошкова услуге кроз ефективну каматну стопу (члан 145. став 3),

34) прије закључења уговора о кредиту међусобно не информише и не упозна корисника, јемца или друго лице које лично обезбјеђује испуњење обавезе са документацијом и подацима прибављеним у поступку процјене кредитне способности корисника (члан 146. став 2),

35) друга лица не упозна са чињеницом да једно лице није сагласно да се добијени подаци и документација за процјену кредитне способности саопште другим лицима (члан 146. став 3),

36) у преговарачкој фази не упозна јемца са предметом јемчења, обликом јемства који се уговором захтијева, обимом јемчеве одговорности, као и не предочи све информације и битне елементе уговора и на његов захтјев, без накнаде, преда нацрт уговора ради разматрања изван просторија банке (члан 147. став 1),

37) не изврши обавезе утврђене прописаним одредбама (члан 147. ст. 3. и 4),

38) при закључењу уговора о кредиту, односно уговора о новчаном депозиту, кориснику не уручи један примјерак плана отплате кредита, односно исплате депозита, који се сматрају саставним дијеловима ових уговора (члан 148. став 4. и члан 157. став 3),

39) уговори и од корисника наплати накнаду као одустаницу за случај одустајања корисника од уговора о кредиту (члану 150. став 5),

40) код уговора који је обезбијеђен хипотеком, као и код уговора чији је предмет куповина, односно финансирање непокретности, уговори и од корисника наплати накнаду већу од стварних трошкова насталих закључењем уговора (члан 150. став 6),

41) на доспјелу, а неизмирену обавезу не примјењује правила о камати која се примјењује у случају дужниковог кашњења у измирењу обавеза, прописана законом којим се уређују облигациони односи (члан 152. став 1),

42) кориснику на уговорени начин, а најмање једном годишње, без накнаде, не достави у писаној форми извод о стању његовог кредитног задужења и податке прописане чланом 154. став 1. овог закона,

43) у случају аутоматског продужавања орочења новчаног депозита у прописаном року не обавијести корисника о новим условима и не поступи у складу са чланом 157. став 4. овог закона,

44) код уговора о револвинг кредиту не поступи у складу са чланом 158. овог закона,

45) кориснику у сваком тренутку не омогући да пријави губитак, крађу или трансакцију извршену неовлашћеним коришћењем платне картице, односно података са платне картице или не омогући да захтијева блокаду њене даље употребе (члан 160. став 5),

46) не обави спољну ревизију у складу са чланом 168. овог закона,

47) не омогући обављање непосредног надзора и не сарађује са овлашћеним лицима Агенције у складу са чланом 190. овог закона,

48) не изврши наложене мјере Агенције из чл. 200, **200а, 200б, 201.** и 202. овог закона,

49) не утврђује и не доставља податке за банкарску групу на консолидованој основи у складу са чланом 219. став 4. овог закона и

50) као члан банкарске групе не поступи према мјерама Агенције из члана 220. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у банци новчаном казном од 4.000 КМ до 20.000 КМ.

(3) Уколико се у поступцима контроле утврди да је почињен прекршај у поврату у року од двије године, Агенција може за исти поновљени прекршај изрећи двоструки износ казне из ст. 1. и 2. овог члана.

Прекршаји банке

Члан 285.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 50.000 КМ казниће се за прекршај банка, ако:

1) у свом пословном имену користи ријечи супротно члану 5. став 2. овог закона,

2) закључује изричито или прећутно споразуме, доноси одлуке и друге акте и улази у трансакције које имају за циљ спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције (члан 6. став 1),

3) донесе статут, односно измјене и допуне статута супротно члану 13. овог закона и не достави Агенцији документацију предвиђену овим чланом,

4) оснује организациони дио без одобрења Агенције (члан 19. став 1),

- 5) отвори представништво супротно чл. 24. и 25. овог закона,
- 6) изврши конверзију појединих ставки капитала, као и повећа капитал из екстерних извора без претходне сагласности Агенције (члан 35. став 3),
- 7) стекне квалификовано учешће у другом правном лицу супротно одредбама члана 43. став 2. овог закона,
- 8) не извјештава Агенцију о лицима која имају квалификовано учешће у складу са чланом 48. овог закона,
- 9) код стицања квалификованог учешћа без претходне сагласности Агенције не поступа у складу са чланом 49. став 5. овог закона,
- 10) не обавијести Агенцију о одржавању скупштине банке (члан 53. став 4) и захтјеву акционара за сазивање скупштине банке достављеном надлежном суду (члан 54. став 6),
- 11) скупштина банке своје надлежности прописане овим законом пренесе на други орган банке (члан 55. став 2),
- 12) у прописаном року не обавијести Агенцију о престанку мандата члана органа управљања у складу са чланом 59. став 5. и чланом 68. став 7. овог закона,
- 13) не поднесе захтјев Агенцији за давање претходне сагласности за члана надзорног одбора у року прописаном чланом 61. став 9. овог закона,
- 14) не поднесе Агенцији захтјев за издавање претходне сагласности за члана управе банке у року из члана 70. став 4. овог закона,
- 15) не утврди и не организује обављање кључних функција у банци на начин прописан чланом 76. овог закона,
- 16) даје прокуру супротно члану 85. овог закона,
- 17) своје пословање обавља супротно одредбама члана 86. овог закона,
- 18) не успостави организациону структуру и систем управљања ризицима у складу са чл. 88. и 89. овог закона,
- 19) не организује контролне функције управљања ризицима, праћења усклађености пословања и интерне ревизије у складу са одредбама чл. 92, 93, 94, 95. и 96. овог закона,
- 20) не извјештава о спровођењу контролних функција у складу са чланом 98. овог закона,
- 21) не успостави и не спроводи политике и праксе накнада у складу са чланом 99. овог закона,
- 22) не успостави интерну процјену адекватности капитала и ликвидности банке у складу са чланом 100. овог закона,
- 23) не изради, не ревидира и не достави Агенцији план опоравка банке у складу са чланом 101. овог закона,
- 24) план опоравка не садржи елементе прописане чланом 102. овог закона,
- 25) код процјене и примјене плана опоравка не поступи у складу са чл. 103. и 104. овог закона,
- 26) не сачини и не достави план опоравка банкарске групе у складу са чланом 105. овог закона,
- 27) код екстернализације пословних активности поступа супротно чл. 114. и 115. овог закона,
- 28) не доставља Агенцији мјесечне статистичке извјештаје у складу са чланом члан 130. став 8. овог закона,

29) не чува документацију, податке и евиденцију о пословима које обавља у складу са чланом 132. овог закона,

30) уговори садрже опште упућујуће норме на пословну политику **и интерне акте** када су у питању они елементи који су овим законом предвиђени као обавезни елементи уговора (члан 141. став 6),

31) поступа супротно обавези утврђеној чланом 141. **ст. 7. и 10.** овог закона,

32) уговори о кредиту, новчаном депозиту, улогу на штедњу, **електронским и другим инструментима плаћања**, отварању и вођењу текућег рачуна, дозвољеном прекорачењу рачуна, коришћењу платне картице не садрже прописане обавезне елементе у складу са прописаним одредбама (члан 142, члан 148. став 1, члан 157. став 1. и члан 160. став 1),

33) не изврши обавезе предвиђене прописаним одредбама (члан 143),

34) промјенљиву каматну стопу уговори супротно прописаним одредбама (члан 144. ст. 3. и 4),

35) прије закључења уговора о јемству не прибави примјерак уговора о давању јемства, закљученог у писаној форми између корисника и јемаца (члан 147. став 2),

36) промјену вриједности камата, накнада и других трошкова који су промјенљиви не заснива на елементима уговореним у складу са одредбама овог закона, који се јавно објављују (члан 149. став 1),

37) измјену промјенљиве каматне стопе, **накнада и других трошкова** врши у роковима другачијим од уговорених и на начин супротан прописаним одредбама (члан 149. став 2),

38) кориснику не омогући да отплату кредита врши по истом типу курса који је примијењен при исплати кредита (члан 149. став 3),

39) на положени намјенски депозит ради добијања кредита не примијени исти метод обрачуна камате на депозит који је примијењен на обрачун камате на кредит (члан 149. став 4),

40) кориснику стави на располагање кредитна средства прије истека рока дефинисаног у члану 150. став 1. овог закона,

41) у случају пријевремене отплате кредита кориснику, који је о томе унапријед обавијестио банку, не умањи укупне трошкове кредита за износ прописан чланом 151. став 1. овог закона,

42) од корисника наплати накнаду за пријевремену отплату кредита у случајевима из члана 151. став 3. овог закона,

43) од корисника за пријевремену отплату кредита наплати већу накнаду од прописане чланом 151. став 4. овог закона,

44) **уговори и кориснику обрачуна и наплати накнаду супротно забрани из члана 153. овог закона,**

45) корисника не обавијести о измјени уговорене промјенљиве каматне стопе прије почетка њене примјене и не наведе датум од када се она примјењује (члан 154. став 2),

46) уз обавјештење о измјени промјенљиве каматне стопе бесплатно не достави измијењени план отплате кредита (члан 154. став 3),

47) изврши пренос потраживања из уговора о кредиту пријемнику и доведе корисника у неповољнији положај и изложи га додатним трошковима и о томе не обавијести корисника (члан 155. ст. 1. и 2),

48) условљавањем и уговаравањем своје претходне сагласности ограничава пренос права из уговора о кредиту на јемца или друго лице (члана 155. став 3),

49) корисника издавањем и достављањем извода не обавјештава о подацима и стању текућег рачуна по којем је уговорен кредит, примијењеним каматним стопама и промјенама каматних стопа прије њихове примјене, у складу са прописаним одредбама (члан 159. ст. 1. и 2),

50) кориснику рачуна не омогући да без наплате посебне накнаде подигне средства са свог рачуна у висини расположивих средстава (члан 159. став 3),

51) кориснику рачуна наплати накнаду за гашење рачуна (члан 159. став 4),

52) кориснику наплати накнаду за гашење платне картице (члан 160. став 6),

53) уговори о осталим услугама нису сачињени у складу са чланом 161. овог закона,

54) не поступа у складу са чланом 162. ст. 2. и 3. и ако кориснику наплати накнаду или друге трошкове за подношење и поступање по приговору,

55) не води пословне књиге и не сачињава финансијске извјештаје у складу са чл. 164. и 165. овог закона,

56) ангажује и именује привредно друштво за ревизију супротно чл. 169. и 170. овог закона,

57) не поступи по извјештају привредног друштва за ревизију у складу са чланом 174. овог закона,

58) не ангажује привредно друштво за ревизију ради обављања посебне ревизије и ревизије у случају статусне промјене и не поступи у складу са чл. 176. и 177. овог закона,

59) не објављује и не доставља финансијске извјештаје и додатно не извјештава Агенцију у складу са чл. 178. и 179. овог закона,

60) не објављује податке о пословању банке у складу са чланом 180. овог закона,

61) стекне власништво у подређеном друштву без сагласности Агенције (члан 217),

62) не пружи помоћ, не достави податке и не обавијести о промјени података у вези са планом реструктурирања банке и планом реструктурирања банкарске групе ако представља највише матично друштво у групи (члан 225. став 1. и члан 226. став 4),

63) не достави приједлог мјера и не отклони препреке за реструктурирање банке у складу са чланом 228. овог закона,

64) не поступи по захтјеву Агенције у вези са обезбјеђењем услуга и простора (члан 237. став 1),

65) не испуњава минималне захтјеве за капиталом и прихватљивим обавезама на појединачној, потконсолидованој или консолидованој основи (члан 250) и

66) не обезбиједи уговорно признавање реструктурирања властитим средствима банке у складу са чланом 256. став 1. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у банци новчаном казном од 2.000 КМ до 10.000 КМ.

(3) Уколико се у поступцима контроле утврди да је почињен прекршај у поврату у року од двије године, Агенција може за исти поновљени прекршај изрећи двоструки износ казне из ст. 1. и 2. овог члана.

Остали прекршаји надзорног одбора, управе и одбора за ревизију
Члан 287.

(1) Новчаном казном од 4.000 KM до 20.000 KM казниће се одговорни члан надзорног одбора ако:

1) не сазове ванредну скупштину у случајевима из члана 54. став 4. овог закона,
2) је дао неистиниту и нетачну документацију или је неистинито представио податке који су битни за обављање функције члана надзорног одбора, у складу са чланом 62. став 1. тачка 1) овог закона,

3) не обезбиједи непрекидно снимање сједнице надзорног одбора, не одржи ванредну сједницу надзорног одбора и не обавијести Агенцију о датуму одржавања и дневном реду ванредне сједнице (члан 64. ст. 2, 3. и 5),

4) одмах не обавијести Агенцију о наступању околности из члана 66. став 1. тачка 28) и члана 67. став 1. тачка 4) овог закона,

5) не обавља своје дужности у складу са чланом 67. став 1. т. 1), 2), 3) и 5) и став 2. овог закона,

6) именује чланове управе без претходне сагласности Агенције (члан 70. став 3),

7) не донесе одлуку о разрјешењу члана управе у року из члана 74. став 3. овог закона,

8) не достави писмену изјаву о имовинском стању и податке у складу са чланом 75. овог закона,

9) не формира одборе у складу са чл. 77. и 78. овог закона и ако одбори не поступају у складу са чл. 80, 81. и 82. овог закона,

10) не обезбиједи предузимање мјера по препорукама интерне ревизије у складу са чланом 97. став 2. овог закона,

11) учествује у разматрању или одобравању правног посла између њега и банке, односно банке и лица повезаног са њим (члан 110. став 5),

12) не поступа са банкарском тајном у складу са одредбама чл. 126, 127, 128. и 129. овог закона,

13) не испуњава обавезе према савјетнику у складу са чланом 207. овог закона и

14) у вези са планом реорганизације пословања у реструктурирању не поступа у складу са чланом 254. овог закона.

(2) Новчаном казном од 4.000 KM до 20.000 KM казниће се одговорни члан управе ако:

1) не извршава надлежности у складу са чланом 71. овог закона,

2) без одгађања не обавијести надзорни одбор о околностима из члана 73. овог закона,

3) не достави писмену изјаву о имовинском стању и податке у складу са чланом 75. овог закона,

4) не обезбиједи предузимање мјера по препорукама интерне ревизије у складу са чланом 97. став 2. овог закона,

5) учествује у разматрању или одобравању правног посла између њега и банке, односно банке и лица повезаног са њим (члан 110. став 5),

6) не испуњава обавезе према савјетнику у складу са чланом 207. овог закона,

7) као претходни члан управе не сарађује са привременим управником у складу са чланом 211. став 8. или посебним управником у складу са чланом 239. став 5. овог закона и

8) у вези са планом реорганизације пословања у реструктурирању не поступа у складу са чланом 254. овог закона.

(3) Новчаном казном од 4.000 КМ до 20.000 КМ казниће се одговорни члан одбора за ревизију ако не поступа у складу са чланом 79. и чланом 97. став 2. овог закона.

Доношење подзаконских аката

Члан 291а.

(1) Агенција ће донијети подзаконске прописе предвиђене овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До доношења прописа из става 1. овог члана примјењују се подзаконски прописи који су важили на дан ступања на снагу овог закона, а који нису у супротности са овим законом.

Усклађивање пословања банака

Члан 292а.

Банка је дужна да усклади своје пословање са одредбама овог закона у року од девет мјесеци од дана његовог ступања на снагу.